

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXIX Kovas - March 15, 1984 Nr.11

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Sovietai Vid. Rytuose

Jų veto Jungtinėse Tautose
padėjo... Amerikai

Vytautas Meškauskas

Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje penkios didžiosios valstybės - JAV, SSSR, Kinija, D. Britanija ir Prancūzija - turi veto teisę, kad apsaugotų savo interesus. Retkarčiais tačiau atsitinka, kad vienos valstybės veto daugiau padeda kitai negu sau. Taip atsitiko vasario 29 d., kada sovietai vetavo Prancūzijos pasiūlymą, kad JT pakeistų JAV ir europiečių dalinius, pasiūstus į Libaną taikai išlaikyti.

Kaip žinia, ten kautynės išsiplėtus jau nebuvo kaip 'išlaikyti taiką' ir JAV - kongreso spaudžiamos - nutarė atšaukti savo dalinius. Jas pasekė britai ir italai, o prancūzai, kurie dažnai pabrėžia savo nepriklausomumą, delsė taip padaryti. Paryžius samprotavo, kad jo prestižui mažiau bus pakenkta, jei uždavinys palaikyti taiką bus perduotas Jungtinėms Tautoms, kurios jau nuo seniau laiko savo dalinius Pietų Libane. Toji rezoliucija taip pat numatė ir JAV karo laivyno atitraukimą iš Libano pakraščio, kas Washingtono administracijai netiko. Kita vertus - pasiūlyta rezoliucija turėjo didelio pasisekimo. Už ją pasisakė vadinamos 'nesusidėjusios' valstybės, kaip Indija, Zimbabvė ir net Nicaragua, kuri paprastai balsuoja su sovietais. Sovietai tačiau visai nesiskaitė su neutraliųjų nuomone. Reikia atsiminti, kad 1982 metais JAV vetavo rezoliuciją pasiūsti JT stebėtojus Izraelio invazijos į Libaną metu dėl to, kad ji nenumatė PLO dalinių nuginklavimo. Tokiu būdu išėitų, kad dabartinis sovietų veto buvo atsikėrimas už aną amerikiečių. Iš tikro tačiau, Sirijai tapus svarbiausiu žaidėju Libano byloje, sovietai nenorėjo gadinti savo santykių su ja. Sirija, tiesa, priklauso nuo sovietų jai pasiūstų ginklų, tačiau už juos moka Saudi Arabija ir eventualiai sovietų draugystė su Sirija gali pasibaigti kaip ir su Egiptu, kuris paprašė juos išsinešdinti.

Libane padėčiai nepasikeitęs, pasvarstykim kokias kitas galimybes tame rajone turi Sovietų Sąjunga. Rašydamas ta pačia tema londoniškis The Economist klausė:

'Ar Amerikos politikos nepasisekimas reiškia sovietų laimėjimą? Reaganas greičiausiai taip galvoja, tačiau Černenko neturėtų būti visai tikras. Aišku, jog sovietai patenkinti, kad jų globojami sirai - ir tų globotiniai Libane - išvairė marinius, tačiau bendras Vid. Rytų vaizdas nėra labai jiems palankus. Šitame rajo-

ne jie paprastai yra labai atsargūs, gana retai išnaudoja pasitaikiusias progas ir jų pasisekimas yra kuklus ...'

Jie ginkluoja teroristus ir revoliucines grupes. Jie bandė pakenkti Amerikos iniciatyvoms ir arabų valstybėms simpatizuojančioms Vakarams, bet patys jie retai griebėsi iniciatyvos. Jie neturi pasitvyrę draugystė ryšių ir jų ekonominė įtaka ten menka ...'

'... Išvairius juos iš Egipto 1972 metais, sovietų rolė Vid. Rytuose tėra reakcija į Amerikos ėjimus ir jos klaidas.'

Idomu, kad to, paprastai labai gerai informuoto, savaitrašio redakcija tikėjosi, kad sovietai pritars JT dalinių pasiuntimui į Beirutą! Atrodo, kad jie įtaigoja Siriją būti sukalbama ir nenustatyti prieš

(Nukelta į 2 psl.)

Grandinėlės šokėjai pasirodė šokiui Sv. Petro aikštėje Vatikane. L. Sagio nuotr.

Šv. Kazimiero iškilmės Romoje

Ingrida Bublienė

Gyvename skausmo ir neramumų šimtmečiuje. Įvairiuose pasaulio kampuose vyksta ko-

vos ir žmonija paskendusi kasdieniniuose rūpesčiuose. Tačiau pasaulyje yra taip pat gana šviesių momentų, keliančių mintis bei jausmus į aukštybes.

Vieną tokių padrasinančių ir teikiančių vilčių momentą išgyvenome Romoje, minėdami mūsų karališkos kilmės šventojo 500 metų mirties sukaktį.

Į šią didžią šventę vyko lietuviai iš viso laisvojo pasaulio, kurių tarpe buvo nemažas skaičius ir iš Clevelando kolonijos. Clevelandiečiams buvo tuo smagiai, kadangi Clevelando garsioji tautinių šokių grupė Grandinėlė vyriausio šventės rengimo komiteto buvo pakviesta minėjimo iškilmėse atlikti programą.

Vasario 26 d. iš Clevelando aerodromo, kelionei į Romą, pakilo 40 Grandinėlės narių, jų vadovai A. ir L. Sagiai, Clevelando miesto dienraščio Plain Dealer korespondentė Jane Scott, Gražina Kudukienė, J. ir V. Dautai su video aparatais, O. Jarašiūnienė, B. Mainelienė, L. Nagevičienė, O. Zygienė, O. Titenė ir I. Bublienė - Grandinėlės ryšininkė Romoje.

New Yorko Kennedy aerodrome mus sutiko didžiulis būrys lietuvių, kurie taip pat vyko į iškilmės Romoje. Virš 500 lietuvių grupę sudarė vien JAV lietuviai, kuriuos didžiąja dalimi atstovavo Pensilvanijos antros ir trečios kartos tautiečiai. Kartu skrido ir Sv. Kazimiero sukaktuviniokomitetą Amerikoje pirm. V. Volertas su žmona, PLB atstovas A. Gečys, skautų atstovai skautininkai L. Rugienienė ir V. Vidugiris, Vyčių pirm. L. Stukienė, prel. V. Balčiūnas, kun. K. Pugevičius, daugelis kunių, seselių ir kitų organizacijų

atstovų. Ekskursiją Amerikoje organizavo Vytis Travel, vadovaujama Romo Kezio.

Saulėtą popietę lėktuvas nusileido Romos aerodrome ir iš čia autobusais visus išvežiojo į Sheraton Rome viešbutį.

Nors po kelionės jautėsi nuovargis, tačiau visi buvo pilni entuziazmo, sveikino vieni kitus bei ruošė savaitės planus. Iš Kanados ir Europos kraštų atvažiavę lietuviai buvo apsiėję kituose viešbučiuose. Villa Lithuania viešbutis buvo taip pat perpildytas lietuvių. Savaitės bėgyje buvo suorganizuotos išvykos į Florenciją, Tivoli sodus, Neapolį, Pompėjų ir Asizių, kur visi grožėjosi istoriniais paminklais, gamta ir menu.

Pirmą dieną Romoje Grandinėlės jaunimas turėjo progą pasidairyti po miestą, nes jų vadovai dalyvavo Sv. Kazimiero Kolegijoje vykstančiam posėdyje, kur aptarė iškilmių eigą. Posėdžiui pirmininkavo prel. L. Tulaba. Siame pasitarime taip pat dalyvavo mūsų vyskupai, prelatai bei kunigai ir Amerikos Sv. Kazimiero komiteto pirm. V. Volertas. Tarp dalyvių buvo ir naujas Kolegijos vicerektorius kun. A. Bartkus ir prie iškilmių rengimo daug prisidėjęs jaunas klierikas E. Putrimas.

Tą dieną turėjau pasitarti su S. Lozoraičiu Jr. - Lietuvos atstovu prie Sv. Sosto, kuris buvo pagrindinis ryšininkas su italų spauda ir televizija. Į atstovybę mane nuvežė Saulius Kubilius - Vatikano rašytojas, kuris dabar dirba jaunuoju iš Pietų Amerikos. Man buvo ypač malonu sutikti šį jaunuolį, nes jis buvo laimėjęs JAV LB Kultūros tarybos jaunimo poezijos kon-

(Nukelta į 8 psl.)

Detalė iš Grandinėlės pasirodymo Sv. Petro aikštėje. Soka D. Steponavičius ir R. Motiejūnaitė.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Demokratų kandidatai rungtis dėl pirmosios vietos. - Jeigu rinkimai vyktų dabar... - Kanada laukia naujos valdžios. - Kryžiaus karas Lenkijoje.

Beliko septyni mėnesiai iki JAV prezidentinių rinkimų. Siandien jau aišku, kad respublikonų partijos kandidatais bus antrosios kadencijos siekia - prez. R. Reagan ir viceprez. G. Bush. Savo partijoje neturint oponentų, jiems nereikia su kitais imtis pirmi-niuose rinkimuose. Jų tikroji rinkiminė kampanija prasidės tik rugsėjo mėnesį. Tame tarpe jie - ir visos respublikonų partijos aparatas - gali susior-ganizuoti ir išplėsti rinkiminę organizaciją, pasirūpinti rei-kalingomis priemonėmis, iš-vengti savitarpio susiniekinimo. O to labai retai išvengia nominacijos siekdami, kad ir tos pat partijos, veikėjai - tik prisiminkime J. Carter ir E. Kennedy 'apsisaukymą' prieš ketverius metus. Ir kas nema-žiaus svarbu - tuo bus sutau-poma milžiniškos pinigų sumos.

1980 m. abiejų partijų rin-kiminei kampanijai buvo iš-leista rekordinė suma - vienas bilijonas dolerių. Šiais metais, kaip spėjama, šis rekordas bus sumuštas. Vien kandidatų skelbimams televizijoje teksią išleisti daugiau kaip 180 mili-jonų dolerių. Kad ir plačiai naudojama, televizija tesuda-ro tik dalį rinkiminės kampa-nijos išlaidų. Radijas, spauda kelionės, štabo tarnautojams visose valstijose algos bei visos kitos išlaidos pareikalauja daug daugiau, negu kandidatai gauna iš federalinių lėšų.

Ilgą laiką buvo galvojama ir skelbiama, kad buv. vice-prezidentas Walter Mondale, nominacijos pradėjęs siekti vos respublikonams atėjus į val-džią, per pusketvirtą metų yra demokratuose susidaręs to bulą savo rinkiminę organiza-ciją, susirinkęs pakankamai lėšų ir pirminiuose rinkimuose bus neįveikiamas. Iowa valstijoje jis laimėjo pirmąją vie-tą, bet po to visai nelauktai se-kė viens po kito pralaimėjimai New Hampshire, Maine, Ver-

mont ir Wyoming. Jam teko pasitenkinti tik antrąja vieta, nes daugiausiai balsų susirin-ko Colorado senatorius Gary Hart.

Tai buvo nemaloni staigmena ne tik Mondale ir ji rė-musiai darbo unijų vadovybei, kuri sulaužė seną tradici-ją iš anksto viešai pradėjusi remti demokratų prezidentinį kandidatą konvencijai dar ne-susirinkus, bet svarbiausia - visai spaudos, radijo ir televi-zijos komentatorių armijai.

Tuo tarpu Gary Hart jau su didesniu pasitikėjimu eina i kovo 13 d., vad. Didžiojo an-tradienio rinkimus, kur tą die-ną bus išrinkta 613 konvenci-jos delegatų šiose valstijose: Florida, Massachusetts, Georg-ia, Alabama, Rhode Island, Washington, Oklahoma, Ha-waii, Nevada ir užsienyje.

Konvencijoje balsavimo tei-sę turės 3,933 delegatai. No-minaciją laimės tasai, kuris pirminiuose rinkimuose su-rinks 1,967 ji remiančius dele-gatus. Jeigu tokio nebus - pra-sidės derybos su iškritusiais kandidatais, kad jie perleistų savo delegatus. Po New Hampshire rinkimų, kaip žinoma, jau iškrito trys: Alan Cranston, Reubin Askew ir Ernest Hollings. Po Didžiojo antradienio neabejotinai iškris ir daugiau. Atrodo, kad ma-žų mažiausiai pasiliks trys - W. Mondale, Gary Hart ir Jesse Jackson, kuris agresyviai kovoja ir tikisi išsilaikyti juo-džiū balsais.

Kovo 13 d. balsavimo rezul-tatai parodys, kaip rikiuojasi demokratų prezidentiniai kan-didatai. Jų laimėtojai galės tikėtis lengviau laimėti rin-kimus ir kitose valstybėse.

Laimėjimas vienur padeda susirinkti daugiau pinigų kam-panijai ir - tuo pačiu - laimė-ti kitur. Tačiau patyrimas ro-do, kad labai dažnai kandi-datai, norėdami susirinkti daugiau balsų, nesivaržo prieš rinkimus pažadėti daug dau-giau, negu įmanoma ir laimė-jus ištesėti. Ir kartais laimi ne tie kandidatai, kurie labiau tinka siekiamoms aukščiausios vadovybės pareigoms, kiek tie kurie moka daugiau paveikti balsuotojų mases.

Rimtesnius balsuotojus ypa-tingia liūdnam nuteikia tokie vieši pareiškimai kaip Michi-gano valstijoje, kada sen. J. Glenn kampanijos vadovas, patyręs sen. G. Hart laimėji-mus, perėjo pas jį vien dėl to, kad 'demokratams svarbiau-sias dalykas esąs išstumti prez. Reaganą iš Baltųjų Rūmų'. Vadinasi, partijos reikalai yra svarbiau negu valstybės inte-resai.

Ar pasiseks demokratams išstumti prez. Reaganą iš Bal-tųjų Rūmų - lieka atviras kla-simas. Istorija yra ne kartą pa-rodžiusi, kaip sunku opozicijos partijai laimėti prezidentinius

rinkimus, kada valstybės rei-kalai tvarkomi neskandalin-gai ir kada visuotinis balsuo-tojų įsitikinimas netrokšta per mainos, kaip pvz. prieš ketve-rius metus. Tiesa, pirmieji pus-trečių prez. Reagano ir res-publikonų valdymo metai dėl užsitęsusių depresijos buvo vi-siems neįprastai sunkūs, ypač siaučiant nedarbui. Bet ad-ministracija, atrodo, visai stengėsi sutramdyti infliaciją, numušti procentus už pasko-las ir sumažinti bedarbių skai-čių. To troško absoliutinė gy-ventojų dauguma. Tą žadėjo respublikonų administracija, dėl tų visų negerovių kaltin-dama ankstyvesnę demokratų valdžią, nugalėdusią JAV ir politiškai, ir militariškai, ir ekonomiškai.

Prez. Reagano vyriausybei lengviau buvo gauti pritarimą iš Senato, kuriame respubliko-nai turėjo daugumą, tačiau ji-sai sugebėjo įtikinti ir demo-kratų dominuojamus Atstovų rūmus, kad jie paremtų krašto gerovei skirtą programą. To išdavoje sustabdyta infliacija, aukšti procentai numušti per-pusę, o bedarbių skaičius praėj-usį mėnesį jau krito iki 7.8 %, t.y. vos .3 % daugiau negu val-džios perėmimo metu, nors dabar dirbančiųjų skaičius 103.9 milijonai yra rekordinis JAV istorijoje. Užsienio politi-koje per tuos ketverius metus ir-gi neįvyko bet kokių skanda-lingų dalykų, kurie skatintų balsuotojus siekti valdančios partijos pakeitimo. Vidaus ekonominiai reikalai, palies-dami kiekvieną balsuotoją as-meniškai, dažniausiai nule-mia pasirinkimą prezidentini-uose balsavimuose. Bene dėl to praėjusią savaitę buv. prez. J. Carteris pasakė, kad jeigu rinkimai vyktų šiandien - prez. Reaganas būtų vėl iš-rinktas.

...

Rinkimais rūpinasi ne tik JAV gyventojai. Jų šiaurės kaimynai kanadienčiai sužino jo, kad jų ministeris pirminin-kas Pierre Elliot Trudeau va-

■ Iš kitos pusės

Manau, kad net NAUJIENŲ skaitytojai turėjo nu-stebti to laikraščio sausio 21-23 d. d. Nr. radę vedamąjį apie inž. Domo Adomaičio sveikatą, jo paties parašytą. Iš savo ilgametės patirties inžinierius pataria:

1. Venk per daug rūgščių valgių ir gėrimų. Atmink, kad gazuotas vanduo taip pat turi rūgštis.
2. Nei dieną, nei ypač naktį neduok atšalti sąna-riams, strėnoms ar kitai kūno daliai.
3. Jeigu įsivarei kur reumatinius skausmus — gerk daug karštos arbatos ir tą vietą šildyk, šildyk, šildyk."

Po to buvo įdomu laukti nuolatinio mūsų abiejų dien-raščių sveikatos patarėjo dr. Adomavičiaus reakcijos. Ji pasirodė jau sekančiam Nr. straipsniu: CINKAS — GINKLAS NUO IŠPROTĖJIMO. Jame tarp kitko ragi-nama:

"Todėl visi nuo šiandien ryžkimės užbėgti išprotėjimui už akių, nes ligos išvengimas yra geriausias jos gydymas."

"Nelaimė, kad mūsų tarpe daugelis mėgsta kalbėti apie ligas visai nebūdami gydytojais... Sakysim Naujienų šeštadienio numery net veda-muoju įdėtas rašinyse apie Sveikatą... yra meškos patarnavimas skaitytojams, nes jame taip suvelta dalis tiesos su didele netiesa, kad žmogus vien žalos susilauktų, mėgindamas sekti neteisingom išva-domis... Ateityje reiktų visiems atsakingiems žmonėms atsakingiau elgtis sveikatos reikaluose, nereikia žmones raginti važinėti ne inžinierių sta-tytais tiltais... medikui aišku, kad podagra sėk-mingai gydoma citrinių vaisių sunkiomis, kurios burnoje rūkščios, o kūna virsta šarminėmis.

Pensininkų tarpe išprotėjimas gausėja."

Gera dar, kad daktaras tą teigimą paremia kažkokio anglo statistika, o ne patyrimu skaitant mūsų laikraš-čius, kurie žymia dalimi yra prirašomi pensininkų.

Iš kitos pusės žiūrint, norisi pateisinti ne profesiona-linius sveikatos ieškotojus, nes nūdien nuėjus pas gydy-toją esi žmogus tik laukiamajame, o po to pasijunti kaip padėtas ant vis greitėjančio konvėjerio, kuris pro patį gydytoją pralekia žaibo greitumu. Jei ne sąskaita, tai net nežinotum kur buvęs. O laukti, kol dr. Adamavičius apra-šys tavo negalavimus, gali neužtekti likusio gyvenimo. Be to, jis daug daugiau barasi negu pataria... (vm)

P. S. Prieš rašydamas šią skiltį dėl visa ko paėmiau cinko tablete.

sario 29 d. pareiškė, jog jis pa-sitrauksias, kai tik jo vadovau-jama liberalų partija išsirink-sianti savo vadovą. Rinkimai įvyksią greičiausiai dar šią va-sarą. Beveik šešioliką metų iš-buvęs ministerio pirmininko pareigose, Trudeau jau seno-kai ketino atsistatydinti. Ap-sisprendęs tai daryti dabar, kadangi tai esąs geriausias me-tas kitam perimti jo pareigas. Nemaža kandidatų pretenduo-ja į jo vietą, tačiau daugiausia galimybių, atrodo, turi buvęs finansų ministeris John Tur-ner, palikęs tą postą 1975 m., dėl nepritarimo vedamai poli-

tikai. Nuo to laiko jis vertėsis advokatūra Toronte.

Kas bebūtų išrinktas Tru-deau įpėdiniu, nauji parla-mentiniai rinkimai turės įvyk-ti ateinančių metų vasario mėn. Iki to laiko naujasis premjeras turės per akis dar-bo, nes Kanadą spaudžia eko-nominiai sunkumai: biudže-tas kasmet balansuojamas su nuostoliais, valstybės skolos didėja (1968 m. jų buvo \$865 kiekvienam gyventojui, šie-met jau siekia \$6,011), infli-a-cija 5.3 %, o bedarbių 11.2 %.

(Nukelta į 4 psl.)

SOVIETAİ VID. RYTUOSE....

(Atkelta iš 1 psl.)

savę visų kitų arabų valsty-bių, kurios natūraliai grupuo-jasi prieš stiprėjančią.

Be to, sovietams daugiau rū-pi Irako-Irano karo eiga. Ne-galima užmiršti, kad tame konflikte Sirija talkininkauja Iranui, kuris savo keliu perka atsargines dalis JAV pagamin-tiems ginklams... Izraelyje; kad Iraką - kaip ir iš dalies Si-riją - remia viena ir ta pati Saudi Arabija. Ir kad - jei lai-mės Iraną valdys Islamo fun-damentalizmas - jis tuo pačiu gali pasidaryti pavojingas So-vietų Sąjungai, kurioje gyve-na per 40 milijonų mahometo-nų. Visa tai kelia abejonių, ar Cernenko norėtų čia išbandyti savo laimę rizikingais žygiais.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1984 m.

1 savaitės kelionės (2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 1 Maskvoje)

Birželio 10; Birželio 17; Liepos 22; Rugpiūčio 19
Rugsėjo 23 ir Spalio 07

Chicago \$1530.00
NYC/Bostonas \$1360.00
\$1310.00 \$1140.00

2 savaitės kelionės

2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 5 Rygoje, 1 Maskvoje:

Gegužės 13 \$1485.00 \$1315.00
Liepos 09 \$1800.00 \$1600.00
Rugsėjo 17 \$1527.00 \$1335.00

2 naktys Maskva, 5 Vilnius, 1 Maskva, 6 Roma:

Rugpiūčio 5. \$2050.00 \$1880.00

Registracija, informacija ir brošiūros:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, IL 60643

tel. (312) 238-9787

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.**LIETUVIŲ OPERA ŠAUKIASI
PAGALBOS**

Lietuvių operos valdyba š.m. vasario 23 d., sekretorės Valerijos Zadeikienės vaišingoje pastogėje, turėjo pasitarimą su spaudos bendradarbiais. Valdybos pirm. Vytautas Radžius paimformavo, kad Chicago lietuvių opera stato kompozitoriaus Ch. Gounod Faustą su Valpurgijos nakties baletu. Spektakliai įvyks š.m. gegužės 5 ir 6 dienomis naujoje vietoje - MORTON EAST AUDITORIUM, 2423 So. Austin Blvd., Cicero, Illinois. Svečių patogumui bus autobusai.

Lietuvių opera visą savo gyvavimo laiką, su mažomis išimtimis, naudojosi seselių kazimieriečių aukštesniosios mergaičių mokyklos Marijos auditorija, bet toliau jos atsisakė nuomoti, nes norinčios ramybės (kokios?). Marijos mokykla yra pačioje Marquette Parko širdyje - Lithuanian Plaza ir daug pensininkų pasiekdavo pėsčiomis, nereikėjo rūpintis susisiekimo priemonėmis. Nors ir bus parūpinti autobusai, bet reikės atskirai primokėti. Gal ir nebrangus tas mokėstis, bet vistiek atskira išlaida.

Lietuvaičių kazimieriečių atsisakymas nuomoti salę vienam iš didžiausių kultūrinių renginių - operai, dažnam yra nesuprantamas ir kritikuojamas. Operos vadovybė tai skaudžiai pergyvena. Nors sąlygos ir pasikeitė, bet operos valdyba apsisprendė veiklą tęsti ir šiam sezonui parinko labai populiarią Gounod operą Faustą. Faustas pirmą kartą statytas 1957 m. ir daugelis jau bus primirę.

Nė vienas operos pastatymas neišsilaikė iš tiesioginių pajamų. Kiekvienam pastatymui reikėjo surinkti aukomis 30-50 tūkstančių dolerių. Ir šių metų pastatymui reikės surasti mecenatų, kurie sudėtų 40-50 tūkstančių dolerių, priklausomai nuo parduotų bilietų skaičiaus. Auditorija turi 2,500 vietų, bet lietuviams sunku abiejuose spektakliuose visas vietas užpildyti. Jei būtų užpildyta 80% visų vietų, tai nedateklūs siektų apie 25-30,000 dolerių. Ar lietuvių dar gali tiek bilietų išpirkti? Praėjusią vasarą į I Lituani operą, statytą Chicago miesto centre, buvo išparduoti visi 4,000 bilietų ir tai buvo surinkta tik pusė reikiamos su-

mos, o antrą pusę sudėjo mecenatai.

Operos valdyba nuostoliams dengti išnaudoja visas progas ir telkia pajamas: ruošia balius, Naujų Metų sutikimus, loterijas bei kitus renginius. Praėjusiais metais išleido plokštelę 'Kad liktum tu gyva', kainavusią nemžą sumą pinigų. Plokštelės pardavimas vyksta gerai, bet reikia laiko pinigų surinkti. Su I Lituani opera buvo įsibrauta į amerikiečių radiją, bet irgi ne už dyką. Gerai, kad turime Lietuvių Fondą ir kitus mecenatus, kurių parama iki šiol įstengė kultūrinę veiklą varyti pirmyn ir jau 28 metus lietuviams duoti po operą.

Lietuvių kalba klasikinių operų statymas ir toks ilgas išsilaikymas yra retas išeivių tarpe. Lietuvių vardas nuolat linksnuojamas kitataučių ir amerikiečių kultūrininkų, o mums, lietuviams, kelia pasididžiavimą. Lietuvių statomos operos yra didelis įnašas į visą lietuvių kultūrinę veiklą. Jų nutraukimas žymiai suskurdintų visą lietuvišką gyvenimą, todėl turime remti jų pastangas ir dar daug metų ištesėti.

Mecenatai, paaukoję bent šimtine, gauna 2 pirmajius bilietus į vieną operos spektaklį, kviečiami į pabaigtuvių pažmonį ir skelbiami spaudoje. Paskaičiuokite, kiek šimtinės aukotojas realiai paremia operą. Visos aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Visi buvę mecenatai ir naujai prisidedantieji prašomi jau dabar siųsti aukas ir rengėjams palengvinti savanorišką darbą.

Operos Faustas meniniai vadovai: Dirigentas - Arūnas Kaminskas, režisierius - Christian Smith (iš NY City operos), scenos produkcija - Kazys Oželis, choreografija - Violeta Karosaitė, chormeisteriai - Alfonsas Gečas ir Emilija Sakadolskienė, apšvietimas - Dennis Mae, akomponiatorius - Robert Mockus.

Solistai - Anita Pakalniškytė, Margarita Momkienė, Aldona Stempuzienė, Darrell Pawader, Jonas Vaznelis, Algirdas Brąsis ir Bernardas Prapuolenis. 20 baletų šokėjų, operos choras. Dekoracijos ir kostiumai iš New Yorko.

Spektakliai: 1984 m. gegužės 5 d. 7:30 val. vakare ir gegužės 6 d. 3 val. p.p. Bilietai

Vasario 16 minėjime New Yorke. Iš kairės A. Vakselis, I. Vakselienė, Christopher Peters, meninę programą atlikusi solistė Regina Zymantaitė-Peters, prelegentas inž. Jonas Jurkūnas iš Chicagos ir E. Cekienė. L. Tamošaičio nuotr.

**Nenutrūkstamos kovos ir laisvės
lūkesčių diena**Inž. J. Jurkūno kalba, pasakyta Vasario Šešioliktosios
minėjime New Yorke š.m. vasario 19 d.

1918 metų vasario 16 diena nėra vien tik eilinis šventinis epizodas.

Nepriklausomybės metais ji buvo pasididžiavimo ir svajonių išsipildymo diena, už laisvę kritusiųjų prisiminimo diena, džiaugsmo ir savimi pasitikėjimo diena. Siandieną jos prasmė pasikeitė, žymiai padidėjusi - papildomai ji yra susimąstymo ir ištesėjimo diena, o taip pat nenutrūkstamos kovos ir laisvės lūkesčių diena.

Prieš šešiasdešimt šešerius metus vasario 16 dieną 20 vyrų Vilniuje pasirašytas nepriklausomybės aktas, skelbiant Lietuvą laisva ir nepriklausoma valstybe, to laiko sąlygomis buvo drąsus ir ryžtingas žingsnis.

Bet tą paskelbimą reikėjo įgyvendinti ir apginti. 12,000 savanorių, jų tarpe 100 Amerikos lietuvių ir apie 100 moterų, nepriklausomybės akto pažadinti išėjo jo ginti. Tai marga savanorių grupė - dauguma lietuviško kaimo berniukai. Ir tie savanoriai apgynė Lietuvai laisvę - jie parnešė lietuvišką raštą ir žodį į savo sodą, mokyklas ir bažnyčias. Gi kritusiųjų savanorių auka tapo visiems laikams lietuvių tautos pasididžiavimu ir nesunaikintu pavyzdžiu. Ir šandien mes pagarbiai juos prisimename. Prisimename pirmąjį kariuomenės karininką A. Juozapavičių žuvusį ant Alytaus tilto, pirmąjį kareivį P. Lukšį žuvusį Kėdainių laukuose ir kareivį Eimutį žuvusį Kaune. Prisimename ir tuos tūkstančius žinomų ir nežinomų atžymėtų kadaise - bet dabar okupantų išdraskytų - nežinomo kareivio kapu ...

Iš praėjusių 66 metų jau tik trečdalis laikotarpio po vasario 16 d. akto priklauso nepriklausomybiniam laikotarpiui. Kiti du trečdaliai - 44 metai -

jau dabar gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, IL. 60629, tel. 312-471-1424.

(aj)

yra perpinti įvairiausiais įvykiais, kurie laiko tekmeje reiktų laikyti kaip nenutrūkstantą mūsų tautos kovą išsilaisvinti iš svetimųjų jungo.

Dauguma iš tų įvykių buvo svarbūs ir reikšmingi mūsų laisvės kovai tų įvykių pradžioje, jie yra svarbūs ir reikšmingi taip pat ir šiandien. Šiais 1984 metais sukanka:

- 40 metų Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui;
- 40 metų nuo didžiosios mūsų tautos ginkluoto pasipriešinimo okupantui - partizaninio judėjimo;

- 40 metų nuo vieno iš didžiausių mūsų tautos dalies vienkartinio pasitraukimo į Vakarus - Lietuvių Enciklopedijoj pavadinto (nežinau ar tai tiksliai) trečioji išeivijos banga.

Vyriausio Išlaisvinimo Ko-

miteto pirmasis atsišaukimas 'Į Lietuvą Tautą' 1944 m. vasario 16 d. taip skambėjo:

Lietuvių Tauta, siekdama išlaisvinti Lietuvą iš okupacijos ir atstatyti Lietuvos valstybės suvereninių organų svetimos jėgos laikinai sutrukdytą veikimą, yra reikalinga vieningos politinės vadovybės. Tam tikslui politinės lietuvių grupės, kaip tautos politinės minties reiškėjos ir vykdytojos, nutarė sujungti visas savo jėgas bendram darbui ir sudarė Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą - VLIK.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, pradėdamas savo darbą, skelbia:

1. Lietuvai Tautos laisvė ir Lietuvos valstybės nepriklausomybė yra Tautos egzistencija (Nukelta į 4 psl.)

Inž. Jonas Jurkūnas, pasakęs pagrindinę kalbą Vasario 16 minėjime New Yorke. L. Tamošaičio nuotr.

Apžvalga...

(Atkelta iš 2 psl.)

Gyventojai jaučia nusivylimą liberalų politika. Jų apklausinėjimas rodo, kad opozicinė progresyviųjų konservatorių partija, vad. Montreališko Brian Mulroney, žmonėse turi ben 20% daugiau pritarėjų negu liberalai.

Jeigu valdžion ateitų konservatoriai, Kanados politika žymiai, tikimasi, pasikeistų JAV atžvilgiu į palankiąją pusę, nes Mulroney laikomas proamerikietiškos orientacijos žmogumi. Trudeau, priešingai, labai dažnai nesutarė su JAV užsienio ir ekonominės politikos klausimais, ginčydamasis net dėl rūkšto lietaus ar žvejybos teisių. Vidaus politikoje jis pasižymėjo kaip nacionalistas kanadietis, sulaukęs prancūziškojo Quebeco atsisakymą. Jam būnant Kanados premjeru, teko pergyventi penkis JAV prezidentus (nuo L.B. Johnsono iki dabartinio R. Reagano) ir penkis D. Britanijos premjerus (nuo H. Wilsono iki dabartinės M. Thatcher).

Skaldyti ir valdyti - tai seniai išbandyta priespaudos priemonė, sėkmingai naudojama diktatūriniuose kraštuose. Jeigu seniau spaudžiamuose ji dažniau pamištama ir ne bepastebima, tai Lenkijoje tai vis iškyla viešumon ir plačiau nuskamba užsieniuose. Deja, vien tik žodžiais. Taip neseniai buvo suskaldyta - ir praktiškai suniekinta - laisvoji darbo žmonių unija Solidarumas.

Siomis dienomis ateina žinių apie Katalikų bažnyčios hierarchijos krizę. Jos viršūnė - kard. Glemp - esąs linkęs pokalbiuose ir derybose su komunistine valdžia leisti į dekompromisus ir nuolaidas, tuo tarpu žemesnieji dviasiskiai pasisako už stamantresnę priešinimąsi valdžios užmačioms.

Praėjusią savaitę paskelbtas valdžios potvarkis, išašęs pašalinti kryžius iš visų mokyklų klasių, išaukė žmonių pasipiktinimą ir net demonstracijas. Protestuodami, pvz. Cenchovos maldininkai budėjo naktimis vienuolyne, mesdamiesi prie stebuklingosios Madonos paveiklso. Panaši reakcija buvo ir kitur, tačiau tenka abejoti, ar ji pakeis valdžios potvarkį.

Tuo tarpu JAV vyriausybė stengiasi pakeisti valstybės konstituciją taip, kad viešosiose mokyklose būtų grąžinta malda, kurią prieš dvidešimt metų Aukščiausias teismas, pagal pirmąją konstitucijos pakeitimą, uždraudė, kad tuo būdu būtų išlaikytas atskyrimas bažnyčios nuo valstybės. Prez. Reagano siekiamam konstitucijos pakeitimui reikalinga, kad už jį pasisakytų du trečdaliai Senato ir tokia pat dalis Atstovų rūmų ir po to ji ratifikuotų 38 valstybės. Konstitucijos pakeitimo rėmėjai tikisi, kad rinkiminiai metai gali jiems padėti grąžinti malda į mokyklas, nors yra ir stiproka opozicija.

Koks skirtingas pasaulis; vienur valdžia išmeta kryžių, kitur valdžia stengiasi į mokyklą Grąžinti Dievą, kaip jis nevengiamas valstybinėje prie saikoje, piniguose ir net Kongreso rūmuose!

Brocktono miesto rotušėje. Vidury meras Carl Pitaro, pasirašęs proklamaciją, su lietuvių dovana - E. Ribokienės austa juosta.

BROCKTONO LIETUVIAI IŠKILMINGAI MINĖJO VASARIO ŠEŠIOLIKTAJĄ

Vasario mėnesyje, kur begyventų lietuvis, jo širdyje, lyg pavasario pažadintas pumpuras, ima skleisti ir pasipuošia Vasario Šešioliktosios džiaugsmo, ryžto ir susikaupimo šventės minėjimo žiedu.

Brocktono trijų generacijų lietuviai, vadovaujant Lietuvos Tarybai, 66-sios Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventės minėjimą pradėjo vasario 8 d. miesto rotušėje, mero Carl D. Pitaro pasirašymu proklamacijos, skelbiančios Lietuvos Savaitę Brocktone. Šia proga, naujai išrinktas Brocktono miesto meras buvo apdovanotas lietuvių liaudies meno kūriniu - juosta, su jaustu tarp raštų sveikinimo tekstu - kurios seną simboliką paaiškino Frank Wallen-Valungevičius, apjuosdamas merą. Meras Carl Pitaro dėkojo lietuviams už dovana, teiravosi kas ją nuaudė ir sakė šia juosta papuošias savo kabinetą, City Hall. (Dovanos sumanytojai - Ona Gureckienė, J.S. Stašaičiai ir kiti patarėjai, audėja - E. Ribokienė).

Vasario 12 d. Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje buvo iškilmingos pamaldos, Lietuvos Tarybos užprašytos mišios už žuvusius Lietuvos laisvės gynėjus. Vargonais grojant Marytei Crowley, Martyno Jankaus uniformuoti šauliai ir tautiniais rūbais pasipuošusios LKM S-gos 15 kuopos moterys nešė Amerikos, Lietuvos ir kuopų vėliavas. Mišias atnašavo ir turiningą pamokslą pasakė kun. kleb. Petras Sakalys. Choras, vargonais palydint M. Crowley, gražiai giedojo, solistė - Pranė Grybauskienė.

Po susikaupimo bažnyčioje, trispalvėmis papuoštais automobiliais, organizuotai visi vyko į Mindaugo aikštę miesto centre, Lietuvos vėliavos iškėlimo iškilimams. Giedant Ame-

rikos ir Lietuvos himnus Lietuvos vėliavą iškėlė jos mecenatas Fr. Wallen, kur ji plevesavo dvi savaites, atkreipdama praeivio lietuvių ir kitautaučio dėmesį.

Minėjimas buvo tęsiamas 3 val. p.p. Sv. Kazimiero salėje: akademija, programa ir vaišės. Minėjime dalyvavo miesto meras Carl D. Pitaro, draugai amerikiečiai, Brocktono ir apylinkių lietuviai, jų tarpe daug jaunimo. Minėjimą atidarė Brocktono Lietuvos Tarybos pirm. Romualdas Bielkevičius. Minėjimo pranešėja buvo Rymantė Janulaitienė, pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos Laisvės Kovotojų S-gos pirm. Povilas Zičkus. Jo žodis buvo turiningas, sklandus, su dėmesiu auditorijos išklausytas.

Pertraukos metu buvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams. Nedidelė Brocktono lietuvių kolonija šio minėjimo metu surinko virš 2000 dol. aukų.

Programoje - Verutė Bizinkauskaitė, pianinu palydint tėveliui dr. P. Bizinkauskui, solo padainavo tris dainas. Po to, vedami Vytauto Bruzgio, jaunimo ansamblio 'Sūkurio' šokėjai užpildė sceną, gyvai pašoko Kepurinė, Dzūkų polką, Audėjėlę ir Subatėlę. Šokėjus pianinu lydėjo Marytė Crowley, o dviem paskutiniem prisijungė ir gyvai dainuodamas choras. Džiugiai nuteikta auditorija nepagailėjo plojimų šokėjams, vadovui ir chorui.

Toliau pasirodė Sv. Kazimiero parapijos mišrus choras, vedamas Marytės Blaževičiūtės-Crowley, gražiai padainavo keturias dainas.

Lietuvių Tarybos pirm. R. Bielkevičius padėkojo visiems šventės rengimo talkininkams, programų atlikėjams bei svečiams, pakvietė visus vaišėms toje pat salėje.

INŽ. J. JURKŪNO KALBA...

(Atkelta iš 3 psl.)

jos ir jos visokeriopos gerovės būtinoji sąlyga.

2. Suvereninė Lietuvos valstybė nei dėl Tarybų Sąjungos, nei dėl dabartinio Reicho okupacijos nėra išnykusi, tik suvereninių valstybės organų veikimas yra laikinai sutrukdytas. 1940 m. birželio 15 d. Tarybų Sąjungos okupacijos ir tos okupacijos prievartoje padarytų kitų jėgos ir klastos aktų pertrauktas Lietuvos valstybės suvereninių organų veikimas 1941 m. birželio 23 d. Tautos sukilimu ir Laikinosios Vyriausybės veikimu buvo laikinai atstatytas.

- ir taip iš eilės atsišaukimo dešimt punktų, o atsišaukimas baigiamas -

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, skelbdamas Lietuviai Tautai šią deklaraciją, kviečia visų politinių nusistatymų geros valios lietuvių nusiteikti tarpusavio bendradarbiavimo ir vienybės dvasia nelygstamoje kovoje dėl Lietuvos.

Vardan tos Lietuvos vienybės teži!

Si pirmąjį VLIKo atsišaukimą persispausdino visa lietuviškoji pagrindžio spauda. Tad jis tuo keliu dešimtimi tūkstančių egzempliorių paplito po visą kraštą, nes vargu ar buvo Lietuvoje toks kampeilis, kurio pagrindžio spauda tuo metu nebūtų pasiekusi.

Sios deklaracijos tekstas, palyginus labai greitai, paplito ir užsienyje. Plačiausia VLIKo deklaracijos turinį ir paskelbimo faktą paminėjo švedų spauda, skelbdama 'Lietuva tebėra Nepriklausoma

Vasario 16 d. 12 val. Frank Wallen šventės proga suruošė priėmimą vaišės savo darbovietės patalpose. Salė buvo perpildyta svečiais - lietuviais, draugais amerikiečiais bei darbovietės pareigūnais, kurie šnekučiavosi ir džiaugėsi jau eilę metų F. Wallen suruošiamą Vasario 16 puotą.

Vasario 16 d. 8:05 iki 9 val. vakare, radijo stotis WBET perdavė Laisvės Varpo vedėjo Petro Viščinio paruoštą turiningą, specialią programą, supažindinant amerikiečių visuomenę su Lietuva ir lietuviais.

Taip Brocktono lietuviai atšventė 66-ją Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį. Visuose minėjimuose rengėjai, programos atlikėjai bei svečiai rado daug malonaus džiaugsmo, sustirpino ryžtą dirbti šviesesnei tautos atečiai.

E. Ribokienė

Valstybė' (Aftonbladet, 1944. IV.13); 'Išlaisvinimo Komitetas sudarytas Lietuvoje' (Da gens Nyheter, 1944.IV). O New York Times, jau kovo 30 dieną paskelbė (laisvas vertimas):

Stockholmas, Svedija, kovo 30 d. - Slaptas Vyriausias Lietuvai Išlaisvinti Komitetas buvo sudarytas Kaune gruodžio mėn. 1943 m., pagal patikimas žinias, gautas per privačius kanalus. Komitetas reprezentuoja visas demokratines ir kovos organizacijas, vieningai nepripažįstančias jokios svietimos okupacijos Lietuvai ir ryžtasi kovai už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą, paremtą demokratiniiais principais, kaip deklaruojama Atlanto Chartoje.

Komitetas nepripažįsta nei Reicho nei Sovietų Sąjungos okupacijų. Tai yra priežastis, kodėl paskelbtoje deklaracijoje komunistai yra išskirti iš komiteto.

Deklaracija, kuri pabaigoje kreipiasi į visus lietuvius kovoti už krašto nepriklausomybę, pareiškia, kad Vyriausias Komitetas palaikys glaudžius ryšius su Lietuvos atstovybėmis ir konsulatais užsienyje ir kooperuos su visais lietuviams užsienyje, ypatingai su Amerikos lietuviams ir su visomis tautomis, kurios pripažįsta laisvą tautų apsisprendimą.

- Tai tik keli žodžiai apie VLIKo pradžią, jo prisistatymą kraštui ir užsieniui.

1944 m. didžiojo egzilio metu ir VLIKo nariai pasitraukė į vakarus. Pirmiausia Berlyne, o vėliau Wuerzburgėje VLIKas tęsė savo veiklą. 1945 metais, savo memorandumu gen. Eisenhower'ui, VLIKas prisistatė kaip vienintelė politinė ir rezistencinė Lietuvos atstovybė egzilyje - laisvame pasaulyje. (Bus daugiau)

**WANTED
REGISTERED PHYSICAL
THERAPIST**
FOR SMALL NORTHEASTERN CALIFORNIA COMMUNITY AND A 59 BED CONVALESCENT FACILITY.
Salary negotiable
WRITE TO BOB KING
ADMINISTRATOR
BOX 997
ALTURAS, CALIFORNIA 96101
CALL COLLECT 916-233-3416
(9-18)

OWNER/OPERATORS —
RINGLE EXPRESS NEEDS OPERATORS WITH TANDEM AXLE TRACTORS. COMPANY PAID HEALTH INSURANCE, PENSION & OTHER EXTRAS.

1-800-447-6770. (9-14)

LABORERS BURNERS, SORTERS, SHEAR OPERATORS FOR SCRAP METAL YARD IN NORTH EAST OVER 21 AND HARD WORKER APPLY IN PERSON.
THALHEIMER BROS. INC.
3530 WHITAKER AVE.
PHILADELPHIA, PA. 19134
(9-12)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Gina Čapkauskienė -- lyriškoji dainininkė

Alė Rūta

Kas dar nėra girdėjęs Ginos dainuojant? Tur būt mažai tokių. Bet ir jie gali šią nuostabią vokalistę išgirsti iš jos plokštelių.

Gina dainavimo studijavo Montrealyje, pas geriausias muzikos profesores. Toronto Kiwanis muzikos festivaliuose 1960 ir 1961 metais laimėjo pirmas premijas. Dabar jau virš 20 metų ji koncertuoja kaip profesionalė įvairiuose Kanados bei Amerikos miestuose, per radiją ir televiziją, Lietuvių Operoj Chicagoje.

Gina yra įdainavusi jau dvi plokšteles (abi pagamintos Kanadoje). Pirmoji - Gina Čapkauskienė dainuoja - akomp. Mado Roch. Nėra išleidimo datos, užtat negalima palyginti laiko ir patirties atžvilgiais su jos antrąja plokštele, pagaminta pernai, 1983 m. 'Vilnius Records of Canada'.

Pirmos plokštelės turinys: A. Kačanausko ir K. V. Banaičio harmonizuotos liaudies dainos, Br. Budriūno, V. Kuprevičiaus ir V. Jakubėno originalūs kūriniai. Žodžių autoriai sužymėti. Antroje daly - pasaulinių muzikų kompozicijos, iš kurių Ginos gal žavingiausiai atlikti E. Griego 'Solveigos daina', J. Strauss'o 'Mėlynasis Dunojus'. Natūralus, jaunas balsas, stiprus. Žodžiai ištariami aiškiai. Jaučiasi, kad Gina myli ne tik muziką, bet ir žodį, jam suteikia tam tikros pagarbos, aiškiai ir gražiai išsardama.

Gražus ir patrauklus pirmosios plokštelės viršelis: jos tautiniais drabužiais nuotrauka (Irene Photo Studio - Montreal).

Naujosios Ginos plokštelės viršelis, regis, kiek paprastesnis - žinoma, tai skonio dalykas. Mažutė jos nuotrauka (Frederic George), užvardinta 'Gina Capkas' (užrašas - York Theriault); galėjo būti vien 'Gina' - dar būtų įdomiau. Spėju, kad bet kuris lietuvis dailininkas būtų viršeli padar-

ęs atraktyvesnį. Žinoma, ne čia muzikinės plokštelės esmė.

Mūsų dainininkė šioje naujojo plokštelėje pasirodo sodresniu, labiau subrendusiu ir išugdytu balsu, gal dar lyriškesnė. Juntama didesnė dainavimo patirtis, kūrybiškesnė interpretacija. Plokštelės applanke rašoma, kad Gina jau nemažai dainavusi Lietuvių Operoj Chicagoje, koncertavusi Australijoje, Vokietijoje, Skotijoje ir Anglijoje. Įvairias Pietų Amerikos vietas su koncertais aplankiusi 1983 metais.

Pirmoje šios plokštelės dalyje - lietuviškos dainos. Žodžių autoriai ne tik suminėti, bet ir visų eilėraščių žodžiai atskirame lape išrašyti lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis. Nedaugelis kompozitorių ir dainininkų taip skaitosi su lyriku žodžiais, jų kūryba.

Br. Budriūno 'Dainos gimimas' (žodžiai H. Radausko) - iš Ginos lūpų lyg upelis teka... Solistė subtiliai pereina iš piano į pianissimo. Niekur jai nereikia 'šaukt' - ir ji to nedaro. Juntama jos balso jėga ir jautamas gražus sugebėjimas, kur reikia, tą balsą valdyti.

J. Stankūno 'Mergaitė' (ž. Maironio) - žaisminga, gaidos rieda lengvai ir švariai. Išgau nama jaunatviška nuotaika. Svelnus poeto L. Andriekaus 'Gintarėlis' vietomis suskamba net per dramatiškai (muz. G. Gudauskienės). Bet pradžią ir dainos pabaigą solistės moduliuoja į pianissimo, tartum gintarėlis tyliai atšaukiamas iš istorinių glūdumų...

Zaismingai ir melancholiškai Ginos atliekamas A. Stankevičiaus 'Vandens malūnė-

liai' (ž. H. Nagio). Susidaro ypatinga, migdanti malūnėlių sukimosi nuotaika, kaip '...atsispindis mėlynas dangus vaikų veiduos...' J. Govėdo 'Serenada' (ž. J. Baltrušaičio) plaukia ramiai, be forsavimo, be skubėjimo ar prievartos. Tik ilgesys, tik lengva romantika.

Antroje plokštelės pusėje: A. Mozart - Lopšinė, R. Siczynski - Viena, mano sapnų miestas, F. Von Fietow - Paskutinė rožė ir J. Strauss - Pavasario balsai (St. Santvaro vertimas). Šių kūrinių interpretacija rodo solistės linkimą į romantiškus, melancholiškus muzikos kūrinius. Čia ji parodo didelius savo balso resursus, aukštos gaidos irgi švelnios ir grynios.

Visur solistė sugeba išreikšti kūrinio nuotaiką -

'Kaip gali dar tu žydėti? - Niekur džiaugsmo nebėra... Bet Ginos balso melancholija skaidri, neslegianti.

Ginos Čapkauskienės natūraliai švelnus balsas visada išlaiko jaunatvišką moteriškumą. Malonu jos klausytis! Ir klausytojai teisingai ją vadina 'lakštingala'. Jos kolaratūros 'treliai' artimi gamtos garsams, paukščių giesmėms - lengvi, grakštūs, žavingi.

Plokštelės apraše matome, kad šiam įreikdavimui ir plokštelės apipavidalinimui bei platinimui buvo susidaręs nemažas komitetas ir gausu mecenatų. Tai rodo, kad visi (ypač lietuviai) solistę yra pamėgę ir pamilę. Ji to tikrai verta. Tik pasiklausykim jos plokštelės ir įsitikinsim.

Lietuvos ūkininko atsiminimai A. Rimtenis

Lig šiol išėivijoje turėjome įvairių įvairiausių atsiminimų: valstybininkų, politikų (A. Stulginskis, P. Klimas), karių (gen. St. Raštikis), prekybininkų (J. Karvelis) ir daugelio kitų specialybių ar šiaip jau atsiminimų iš nesenų laikų pergyvenimų. O dabar sulaukėm ir Lietuvos ūkininko atsiminimų knygos. Tai Izidoriaus Strauko "Nuo Laukuvos iki Čikagos". Paantraštelė dar pažymėta: "Pergyventi veik šimtmečio atsiminimai". Iš tiesų šių atsiminimų autorius šiuo metu yra sulaukęs bene 97 metų amžiaus. Knygos pabaigoje autorius rašo, kad esąs pasiryžęs ne tik sulaukti 100 metų, bet ir pamatyti "naujam gyvenimui

prisikėlusią Lietuvą" (p. 429).

Gimęs 1887 m. vasario 16 d. Girvainių kaime, Laukuvos parapijoje pasiturinčių ūkininkų šeimoje, atsiminimų autorius kaip numatytas ūkio paveldėtojas ar ir dėl Pirmojo pasaulinio karo aplinkybių didesnio mokslo nebepasiekė, nors bandymų ir buvo daryta (ligi 4 klasių kurso). Tarnaudamas anų laikų rusų kariuomenėje įsigijo felčerio specialybę. Būdamas gan sumanus, gerai kūrėsi paveldėtame 54 ha. ūkyje. Tam ypač pašvęsti tokie knygos skyriai, kaip ūkio rūpesčiai, Persitvarkymas, Keičiasi Laukuva. Čia gan smulkmeniškai aprašomi autoriaus sumanyti ūkio pagerinimai, gan pavyzdingas įsikūrimas tėviškėje, gausios šeimos išauginimas ir išmokslinimas.

Tačiau pirmieji atsiminimų knygos puslapiai pa-

Sol. Gina Čapkauskienė

skirti ne tiek betarpiškiems autoriaus atsiminimams, kiek istorinei praeities įvykių raidai, pvz. vysk. M. Valančiaus veiklai ar knygnešių darbui.

Čia daugiausia nupasakojama tai, ką autorius girdėjo ir iš savo tėvo ar iš kitų patikimų šaltinių bei pats rado knygose. Užsimindamas kai kuriuos literatūros kūrėjus, autorius neišvengė ir vieno kito jų sumaišymo (pvz. Puškino su Lermontovu). Kalbėdamas apie Pirmojo pasaulinio karo vokiečių kariuomenės vadus, suklaido rašydamas pavardes (pvz. vietoj Ludendorffo įrašydamas Linderburgą, p. 203). Žinoma, iš bemaž šimtamečio negalim laukti, kad jis visai tiksliai beatsimintų vardus, kuriuos buvo nugirdęs prieš 60-80 metų. Tokių riktų pasitaiko retai, ir reikia pripažinti, kad apskritai autoriaus atmintis tiesiog fenomenali: gan ryškiai prisimenama, kad buvo dar pačioj ankstyvojoja kystėj daugiau kaip prieš 90 metų.

Šių dienų skaitytojui, be abejo, ne mažiau įdomūs bus ir paskutiniojo laikotarpio pergyvenimai, kai Lietuvą okupavo Raudonoji armija 1940 m., kai vokiečiai po metų užėmė Lietuvą, kai teko bėgti į Vakarus ir įsikurti naujoje tėvynėje - Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Čia paaiškėja, kaip autorius ne tik pats gerai prasikūrė, bet ir gausią savo šeimą (keturias dukte-

ris ir sūnų) išaugino ir išmokslino, vienai dukrai likus Lietuvoje, o žmonai dar 1943 m. mirus Vokietijoje, tremties metu.

Atsiminimų autoriaus pasakojimas gana sklandus, dalykiškas, nesileidžia jis į kokius pašalinius fantazavimus, bet kaip pavyzdingas ir uolus ūkininkas koncentruojasi ties pagrindinėmis pasakojimo gairėmis. Tiesa, knygos pabaigoje kiek pastebima neišlyginto sudėstymo atvejų, bet jie nesunkiai pataisytini.

Gal pirmieji knygos skyriai iš istorijos bus kiek "apsunkinę" pačią knygą, bet ypač jaunieji skaitytojai čia ras žinių, kurių nereikės ieškoti kitur. Apskritai autoriaus nuoširdus ir atviras pasakojimo būdas skaitytoją patrauks knygą perskaityti iki galo. Knyga iliustruota autoriaus portretu ir kitom jo tėviškės nuotraukomis. Viršelis ir applanke - dail. P. Aleksos.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

WANTED JOURNEYMAN
MOLD/TOOL MAKER
FOR PLASTIC MOLDS
MUST BE EXPERIENCED IN EDM
AND/OR FORM GRINDING
DESIGNER
EXPERIENCED IN PLASTIC
INJECTION MOLDS
GOOD HOURLY RATE AND
FRINGES
HAMILTON MOLD
& MACHINE, INC.
25016 LAKELAND BLVD.
216-732-8200
EUCLID, OHIO 44132
BABBITT EXIT OFF 90
(4-10)

NAUJOS KNYGOS

• K. Milkovaitis. SAULĖTEKIŲ UPĖS. Eilėraščiai. 100 psl. Kaina 5 dol. Išleido Poezijos mėgėjų ratelis, 6743 So. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629. Viršelis ir applanke Jono Paštuko. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagoje.

• VAINIKAS *KRYZIUS *LELIJA. Kazimierinė grožinės literatūros antologija. Redagavo Alfonsas Tyrulis. 328 psl. Kaina kietais viršeliais 12 dol., minkštais 9 dol. Viršelis dail. Vytauto O. Virkau. Išleido Lietuviškos knygos klubas. Spausdino Draugo spaustuvė Chicagoje.

*Leidėjas nepažymėtas. Spaudė "Draugo" spaustuvė, Chicago, 1983. 431 psl. Kaina nepažymėta.

LOS ANGELES LIETUVIAI

Rūta Sakienė

Vasario Šešioliktoji

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas Los Angeles mieste vyko vasario devynioliktą dieną, sekmadienį, su savo vėliavomis dalyvaujant u n o formuotiems skautams, šauliam, ramovėnams ir iš plačių Kalifornijos aplinkų suvažiuosiai tūkstantinei lietuvių miniai. Iškilmes, kaip jau čia priimta, pradėtos vėliavų pakėlimu parapijos aikštėje ir iškilmingomis pamaldomis šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje, kur apeigat atliko net trys parapijos kunigai: klebonas prel. J. Kučingis, prel. P. Celiešius ir prel. V. Bartuška. Patriotines giesmes gražiai giedojo komp. B. Budriūno veda-mas choras ir solistai Janina Čekanauskienė, R. Dabšys ir A. Polikaitis.

Po mišių, kliek užkandę ir pasišnekučėlavę, visi traukė į netoli esančią amerikiečių aukšt. mokyklos didžiulę salę, kurioje Vasario Šešioliktos minėjimas bus tęsiamas toliau. Įnešus vėliavas, sol. A. Polikaitis sugiedojo Amerikos himną ir prel. J. Kučingis sukalbėjo maldą. Minėjimą atidarė ir susirinkusius pasveikino ALTo pirm. inž. Antanas Mažeika, ypatingai paminėdamas aukšt. mokyklos didžiulę sasių Los Angelėje gyvenančius savanorius kūrėjus ir Vyčio Kryžiaus Kavalierius. Jie pagerbtai atsistojimu. Minėjime dalyvavusiems Birutiečių pirm. G. Raibienė, kons. Čekanausko lylimą, prisegė po gėlę.

Oficialiosios dalies programos pravedėjas, ALT sekretorius, med. stud. Arnoldas Kungys pirmiausia pakvietė gen. garbės konsulą Vytautą Čekanauską tarti sveikinimo žodį. Kaip ir visuomet, gerbiamas mūsų konsulas susirinkusių sutiktas ir palydėtas gausiais plojimais.

Latvius atstovavo konsulas L. E. Anderson ir sąjun-

gos pirm. A. Reins, o estus — konsulas Ernst Laur ir bendr. pirm. B. Nurmsen. Abu broliškųjų kraštų konsulai pasakė gražias sveikinimo kalbas. Kalbėjo ir dr. Olgird Klejnot, Pavergtųjų Kraštų organ. pirmininkas. Ovacijų susilaukė didelis lietuvių draugas, County Supervisor Michael Antonowich, kuris gana ilgoje savo kalboje įrodė esąs

Lietuvos garbės konsului V. Čekanauskui, Vasario 16 minėjime, buvo įteiktas skautų ordinas už paramą skautams. Įteikė skautininkai V. Vidugiris ir V. Varnas.

puikiai susipažinęs su darbine Lietuvos padėtimi ir aiškiai pabrėžė griežtą savo nusistatymą prieš komunistinę santvarką. Maloniai sutiktas ir District Attorney Robert Philibosian, kuris taip pat rado susirinkusiems minėjiman lietuviams draugiškų ir šiltų žodžių.

Minėjimų rengėjų jau anksčiau keletą kartų be pasisiekimo kviestas ir losangeliečių seniai laukta, pagaliau į klausytojus prabilo svečias iš Chicagos, žinomas visuomenės veikėjas, dabartinis ALT S-gos Chicagos skyriaus pirmininkas ir ALTo cv vicepirminin-

Dr. L. Kriaučeliūnas kalba minėjime. L. Kanto nuotr.

kas, dr. Leonas Kriaučeliūnas. Pirmiausia perspėjęs klausytojus, kad jis neesąs, kaip kad buvo skelbta, "vyriausias kalbėtojas", nei skaitysiąs "pagrindinę paskaitą" — jis išdrožė veik valandą trukusią, ugningai patriotinę, protarpiais poetiškai jautrią, kartais taikliai pamokančią, keletą kartų plojimais pertrauklę, — prakalbą. Kalbai pasibaigus, klausytojai savo padėką prelegentui, bei pritarmą jo žodžiams pabrėžė ne tik nesibaigiančiais audringais plojimais (bet, kas ne dažnai pasitaiko) — ypatingą pagarbą atidavė atsistojimu. Prelegentas susirinkusių losangeliečių lietuvių tikrai neapvylė. Norime tikėti, kad ir gerbiamas svečias nesigailėjo pagaliau pasiryžęs atvykti į Los Angeles.

Pagal tradiciją, perskaityta ir priimta ALTo, Bendruomenės ir Tautos Fondo pirmininkų —atstovų pasirašyta rezoliucija, kurios kopijos bus pasiųstos Valstybės prezidentui, kitiems aukštiems pareigūnams ir amerikiečių spaudai. ALTo pirm. inž. A. Mažeikai buvo įteikta Los Angeles Miesto Tarybos rezoliucija, skelbianti š. m. vasario 19-tą Lietuvių Dieną. District Attny. Robert Philibosians įteikė padėkos atžymėjimo raštą ALTo Las Angeles skyriui už pagirtiną visuomenės veiklą.

Dr. V. Raulinaitienė, Tautos Fondo atstovė, kreipėsi į susirinkusius, paaiškindama piniginių aukų prasmę ir reikalą. Atrodė, kad losangeliečiai tai gerai supranta, nes Vasario Šešioliktos proga Lietuvos laisvinimo reikalams, pagal laisvą apsisprendimą — ALTui, Bendruomenei arba Tautos Fondui, buvo suaukota virš keturiolikos tūkstančių dolerių. Apie \$500 buvo paaukoti kitoms organizacijoms arba specialioms grupėms.

tukų skaitė-deklamavo ilgą ištrauką iš pogrindžio spaudos. Juos paruošė s. N. Jarašūnienė. Onos Razutienės vadovaujamas Spindulio choras su sol. A. Polikaičiu sudainavo penkias dienas nuotakai pritaikintas dainas. Uždarymo žodį tarė L. B. Vakarų Apygardos pirm. Rimtautas Dabšys. Minėjimas baigtas tautos himnu.

Po iškilmių, šventiškai išpuoštoje Tautinių Namų salėje susirinko minėjimo garbės svečiai, rengėjai ir apie šimtinė minėjimo dalyvių, paklususių rengėjų kvietimo atvykti ir pabendrauti. Tautinių Namų šeimininkų visi buvo skaniai pavaišinti karštais pietumis ir gaiviu Kalifornijos vynu. Smagu buvo praleisti porą valandų pasidalinant tik praėjusios didžiausios metuose mūsų šventės įspūdžiais, pasikalbant su svečiais nelietuviais, padėkoti jiems asmeniškai už dalyvavimą mūsų Vasario Šešioliktos minėjime. Malonu buvo ir arčiau susipažinti su svečiu iš Chicagos, dr. L. Kriaučeliūnu, kuris, savais pinigais užsimokėjęs už šią ilgą ir brangią kelionę, jau tą patį vakarą, nuoširdžių padėkų ir laimingos kelionės linkėjimų lydimas, vėl išskubėjo Chicagon, kur laukia neatidėliojami savi reikalai ir įsipareigojimai.

• ALT S-GOS Los Angeles skyriaus narių susirinkimas įvyks kovo 25 d. 12:30 val. Lietuvių Namuose. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

(213) 829-4757 (213) 893-7584

VINCENT JUODVALKIS
Certified Public Accountant

2802 Santa Monica Boulevard
Santa Monica, CA 90404

14659 Linedale Street
Panorama City, CA 91402

BALTIC TOURS OBERAMMERGAU 1984

11 dienų BAVARIJA, AUSTRIJA IR KALNAI

Kelionė A-1: gegužės 19-29 \$1,549
Aplankysime: Miuncheną, Spitzingsee, Zalcburgą, Vieną, Insbruką ir Kristaus kančios vaidinimą Oberammergau vietovėje

10 dienų PILYS, KATEDROS IR REINAS

Kelionė B-2: birželio 30 — liepos 9 \$1,579
Keliausime: Reino upe per Ruedesheimą, Heidelbergą, Viurburgą, Niurnbergą, Rotenburgą, Zalcburgą, Miuncheną ir Kristaus kančios vaidinimą Oberammergau vietovėje.

5 dienos ILGŲJŲ SAVAITGALIŲ KELIONĖS

Jei keliausite po Europą arba baigsite lietuvių išvyką Frankfurte, galėsite pasinaudoti galimybe per tris ilguosius savaitgalius vykti į Miuncheną ir Kristaus kančios vaidinimą Oberammergau vietovėje.

Kelionė D-5: birželio 22-26; kelionė D-6: liepos 20-24; kelionė D-7: rugpjūčio 17-21 \$439
Nakvosime dvi naktis Oberammergau ir dvi naktis Miunchene.
Visos kelionės — "Lufthansa" lėktuvais iš JFK ir Bostono. Kainos — JAV doleriais.

Dėl brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreiptis į

Baltic Tours

293 Auburn St.

Newton, MA 02166, USA

Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190

Vasario 16 minėjimo metu, Los Angeles County District Attorney R. Philiborian už gerą bendradarbiavimą įteikia padėkos pažymėjimą ALTo Los Angeles sk. pirmininkui inž. A. Mažeikai. L. Kanto nuotr.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ VEIKLA

S.m. vasario 26 d. Kalifornijos Respublikonų Tautybių Taryba surengė gana spalvotą "Tautybių Šventę", kuri įvyko vokiečių restorane, Los Angeles miesto centre. Šioje šventėje dalyvavo aštuonių tautybių respublikonų vienetai ir kviešti amerikiečių pareigūnai. Šventės programai praversti Tautybių Tarybos pirm. dr. Frank De Bologh pakvietė Antaną B. Mažeiką.

Įvadiniame žodyje A. Mažeika supažindino susirinkusius su šios šventės pagrindiniu tikslu - pradėti rinkiminę akciją prez. Reagan ir Buch perrinkti sekančiai kadencijai. Pristatė Kalifornijos Respublikonų Tautybių Tarybos pareigūnus ir atskirų tautybių vadovus.

Antrasis šios šventės tikslas, tai išreikšti padėką asmenims, kurie nuoširdžiai rėmė Kalifornijos Respublikonų Tautybių veiklą. "Special Award" buvo įteikti Michael Antonovich - Kalifornijos Respublikonų Partijos vicepirmininkui, Los An-

Michael Antonovich įteikia Liucijai Mažeikienei "Ethnic Woman of the Year" žymenį. Nuotraukoje iš kairės: inž. Antanas Mažeika, Liucija Mažeikienė, Michael Antonovich ir Antanas B. Mažeika.

geles County Supervisor ir Joyce Van Schaack - Kalifornijos Respublikonų Partijos Koordinatorė, ypatingai pasidarbavusiai Tautybių Grupių or-

ganizavime. Įteikti pagerbimus Tautybių Grupių vadovams už atliktus darbus ir ypatingą aktyvumą respublikonų veikloje pakviestas Michael Antonovich. "Ethnic Women of the Year" žymuo įteiktas Liucijai Mažeikienei - Kalifornijos Lietuvių Respublikonų S-gos pirmininkei ir "Ethnic Man of the Year" žymuo įteiktas Pierre Manon - Kalifornijos Rumunų Respublikonų S-gos pirmininkui.

Michael Antonovich savo pagrindinėje kalboje išsamiai paašškino Respublikonų Partijos nusistatymą ir pasiruošimą šių metų rinkimams. Kvietė visus aktyviai įsijungti į rinkiminį darbą, kad prez. Reagan ir Buch tikrai būtų perrinkti sekančiai kadencijai.

Po oficialiosios dalies prasiėjo aštuonių tautybių - bulgarų, čekoslovakų, estų, korejiečių, lenkų, lietuvių, vengrų ir vokiečių labai įvairi meninė

programa. Spalvoti tautiniai rūbai ir gyva muzika džiugino žiūrovus. Lietuvių "Spindulys" pašoko ketvertą tautinių šokių, kurie publikos buvo priimti šiltai.

Šventė praėjo pakilioje nuotaikoje, tikslas pradėti rinkiminius metus atrodė pasisekę. Lietuviams buvo ypatingai smagu, nes pagerbiant iškiliosius asmenis vienas iš žymenų buvo įteiktas mūsų pirmininkei Liucijai Mažeikienei Sveikiname ją ir linkime Lietuvių Respublikonų S-gai gražiai ir efektingai pasireikšti rinkiminėje akcijoje. (AM)

• Prez. Antano Smetonos filmo "Video" juostelės jau pagamintos. Kasečių formatai — VHS (tai daugiausiai naudojama rūšis). Tačiau, kos norėtų "BETA", jas galima už tą pačią kainą, pagaminti.

Norintieji įsigyti Prez. A. Antano Smetonos filmo kasetę, galite gauti pas Los Angeles A.L.T. S-gos sky-

riaus išdininką Ramūną Bužėną 5285 Coringa Dr., Los Angeles, Calif. 90042.

Kasetės kaina \$100.00 (įskaitant persiuntimo išlaidas).

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

OPPORTUNITY FOR PHYSICAL THERAPIST

Full time staff position available immediately in rehabilitation service department in 174 bed acute care facility offering orthopedic services. Progressive department with latest equipment (Cybex & Filtron). New graduates welcome. Salary and benefits competitive. Apply: Personnel Dept., PAWATING HOSPITAL, 31 N. St. Joseph, Niles, Mich. 49120, phone 616-683-3310. EOE. (3-16)

MACHINE OPERATORS

Jersey City envelopes manufacturer seeks machine operators for day or night shift. No experience necessary. Will train. For interview please call 9 am till noon.

Tel. 201 432-2000

Lietuvių respublikonų stalias tautybių festivalyje.

L. Kanto nuotr.

"Spindulys" šoka tautybių festivalyje.

L. Kanto nuotr.

KAI PACAI VIEŠPATAVO LIETUVOJE

(8)

Dr. Algirdas Budreckis

X. Pacai valdo Lietuvą prie Mykolo Kaributo

Karaliui Jonui Kazimierui atsistatydinus, 1668 m. lapkričio 5 d. Lietuvos kancleris Kristupas Pacas buvo išrinktas į nuolatinę tarybą Lietuvai ir Lenkijai valdyti iki naujo karaliaus išrinkimo.³⁴ Tuo metu Lietuvoje buvo šeimnininkai: Kristupas Zigmantas turėjo didįjį kanclerio antspaudą, Mykolas Kazimieras — didžiojo etmono buožę ir kartu Vilniaus vaivada, nors dar nekonsekrutas Mikalojus Steponas valdė Vilniaus vyskupiją, o Kazimieras buvo pilnateisis žemaičių vyskupas. Žodžiu, keturi Pacai buvo Lietuvos senatoriai, valdė administraciją, kariuomenę ir Bažnyčią.

Tarpuvaldis dėl bendros netvarkos ir intrigų buvo gana ilgai užsitęsęs. Atsirado keletas kandidatų: prancūzai protegavo kunigaikštį Condé; Vokietijos imperatorių — Lotaringijos kunigaikštį Karolį; Boguslovas Radvilas, oficialiai remdamas pastarąjį, pats pretendavo į Lietuvos ir Lenkijos sostus. Buvo ir kitų kandidatų. Pavyzdžiui, Maskvos caras Aleksiejus norėjo karūnos sūnui Petru. Rusai varžybose nedalyvavo, bet buvo sutraukę 80.000 kariuomenės Lietuvos pasienyje ir laukė patogaus momento įsiveržti į kraštą.³⁵

1669 m. gegužės 2 d. Varšuvon į elekcinį seimą sugužėjo 80.000 bajorų. Lenkai atėjo *virutim*,³⁶ lietuviai apsigyveno Prahos priemiestyje. Visi buvo ginkluoti. Didikai atsivedė savo kariaunas. Vien Boguslovas Radvilas atsivedė 6.000 karių. Elekcinis seimas 6 savaites bruzdėjo.

Vieniems didikams palaikant kunigaikščio Condé kandidatūrą, kitiems remiant Habsburgų kandidatą Neuburgo kunigaikštį, didikams nesutariant, rinkimai ilgai užtruko ir elekcija buvo labai triukšminga. Prancūzai ir austrai spaudė didikus, papirko juos. Pacai savo pusėje turėjo beveik visus Lietuvos atstovus, o prieš juos buvo Radvilų galybės likučiai, kuriems vadovavo protestantas Boguslovas Radvilas iš Karaliaučiaus. Pacai iš pradžių rėmė prancūzų kandidatą. Ka-

dangi Mykolas Radvilas buvo vedęs Lenkijos etmono Jono Sobieskio seserį, Pacai gyveno nesantaikoje ir su Sobieskiu, nors šis taip pat palaikė prancūzus.³⁷

Per tas didikų kovas paašškėjo, kad svetimieji diplomatai papirkinėja senatorius. Prancūzų siūlomas kandidatas Condé susikompromitavo, nes dėl jo ir daugiausiai buvo švaistomasi pinigais.³⁸ Pagiežę bajorai puolė senatorių pasitarimų pastatą, pradėjo šaudyti ir šaukti: "Išdavikai! Išpjausime jus; neleisime iš čia; be reikalo kiršinate visus Žecpospolitoje, paskirsime kitus senatorius!"

Lietuviai ir lenkai bajorėliai ėmė reikalauti "Piasto".³⁹ Sandomirėčiai pasiūlė Mykolą Kaributą Višnioveckį (1638-1673 m.). Apsukrusis Lenkų pakancleris Olšovskis sumanymą parėmė. Bajorai Višnioveckio kandidatūrai pritarė garsiais šauksmais. Nors dar jaunas, lėtas ir be ypatingų gabumų Mykolas Kaributas buvo lenkamis priimtinas, kadangi jo tėvas buvo pagarsėjęs kovose prieš kazokus — lenkų etmonas Jeremijus Višnioveckis. Tikėtasi, jog jis eis tėvo pėdomis ir atgaus lenkų prarastus dvarus Ukrainoje. Pats kandidatas per kazokų sukilimus prarado turtus. Sakoma, kad jo visas turtas buvo lova, dvi kėdės ir 40 auksinų. Lietuviams jo kandidatūra irgi buvo priimtina. Kilęs iš Gediminaičių, lietuviams nesvetimas. Be to, su juo buvo laukiama lenkų politikos nukrypimo į Ukrainą, kas atitrauktų lenkus nuo Lietuvos vidaus reikalų.

Kiek pasvyravę dėl jaunojo Višnioveckio kandidatūros, bet nenorėdami pakenkti Lenkijos prancūziškos partijos vadams — Gniezno arkivyskupui Pražmovskiui ir etmonui Sobieskiui, Pacai irgi parėmė Višnioveckį.

Elekcinis seimas išrinko Mykolą Kaributą Višnioveckį karaliumi. Į *Pacta conventa* įrašyti nauji punktai: 1) ateityje valdovas turės būti tik katalikas, 2) negalės atsisakyti nuo sosto ir 3) jo žmonai nevalia bus kištis į valstybės reikalus.

(Bus daugiau)

34. V. Sruogienė, p. 595.

35. Ten pat.

36. Ten pat, p. 596.

37. Ten pat.

38. Ten pat.

39. Piastas — pirmoji Lenkijos karalių dinastija buvo Piastų giminė. Tad tautietis, čiagimis kandidatas, buvo laikomas "Piastu".

Grandinėlės šokėjai audiencijoje pas Sv. Tėvą Vatikane René Motiejūnaitė, Kelly Walsh, Mary Abromitis, Rama Bublytė, Daiva Petukauskaitė-Madjar, Nijolė Von Kiparskienė ir kt.

QUINTO CENTENARIO DI SAN CASIMIRO DI LITUANIA

DOMENICA 4 MARZO, alle ore 10, nella BASILICA di SAN PIETRO

IL SANTO PADRE GIOVANNI PAOLO II

celebrerà una Santa Messa solenne
in occasione del Quinto Centenario della morte di

SAN CASIMIRO DI LITUANIA
(1458 - 1484)

I CATTOLICI LITUANI

convenuti a Roma per commemorare il Santo Patrono della loro Patria
salutano fraternamente i Romani invitandoli cordialmente
a partecipare a questa celebrazione eucaristica per pregare insieme al Papa
*per i fratelli perseguitati
per la pace nel mondo
per la libertà dei popoli
per l'affermazione dei diritti dell'uomo*

LA COMUNITA' LITUANA IN ITALIA

Sv. Kazimiero sukakties minėjimo Vatikane plakatas.

Grandinėlės šokėjai atvyksta į audienciją pas popiežių. Gilumoje matosi Gražina Kudukienė ir Plain Dealer reporterė Jane Scott.

Šv. Kazimiero iškilmės Romoje

(Atkelta iš 1 psl.) .
kurse I-mą vietą. Įdomiai besikalbant nepajutome, kaip prieš akis pasirodė pastatas su vyties ženklu - Lietuvos atstovybė prie Sv. Sosto. Atstovybės aptarėm savaitės būsimus įvykius ir kaip juos pristatysime italų spaudai bei televizijai. Čia buvo maloni proga su susipažinti ir su mūsų atstovo broliu Kaziu Lozoraičiu, kuris dirba Vatikano radijo programoje. Viešbutyje tęsėme šventės užbaigimo pasitarimus. Čia įprasta iš anksto mažai planuoti, o viską palikti paskutinei minutei.

Ivairiose Romos šventovėse kasdien vyko lietuviškos pamaldos, o Sv. Jono Laterano bazilikoje šv. mišių metu kankiavo Mėrga Bankaitytė.

Grandinėlės šios savaitės laike taip pat turėjo išvykų už

Romos ribų. Vakaraus jauni-
mas daugiausia vykdavo gru-
pėmis į Italijos diskotekas, o
vyresnieji taip pat rasdavo
šiam amžinam mieste savo sko-
niui pramogų. Roma ypač ža-
vi sutemus, nes margaspalvis
apšvietimas tiesiog užburia
žiūrovus. Keleta dienų vėliau
iš Clevelando į Romą atskrido
Grandinėlės orkestro vadovė
Rita Klierienė, V. ir B. Cyvai,
E. Nainienė, Mažonienė, G.
ir E. Steponavičiai. Dienos
Romoje labai greitai bėgo, nes
kiekviena diena buvo pripil-
dyta vis naujais įspūdžiais.
Ypač buvo įdomu pasikalbėti
su kitų kraštų lietuviško gyve-
nimo veikėjais. Vyčiai šios sa-
vaitės laike buvo suorganiza-
vę priėmimą su vysk. P. Mar-
cinkum.

Vatikano paštas buvo išlei-
dęs specialų pašto ženklą, skir-

Grandinėlės šokėjai pakelyje į Neapolį: S. Bankaitytė, A. Gedrytė, A. Puškoriūtė, L. Vyšnionytė, R. Apanavičiūtė.

Grandinėlės vadovė A. Sagienė Romos Koliziejuje.

Grandinėlės šokėjai lanko Koliziejų.

Jane Scott, Plain Dealer reporterė, lydėjusi Grandinėle į Romą.

ta šv. Kazimiero mirties su-
kakčiai paminėti. Zenklo au-
torius - dail. Romas Viesulas.
Zenklo vaizduojamas karalai-
tis Kazimieras Vilniaus kated-
ros fone laikantis rankoje Tri-
jų Kryžių paminklą. Kaip fi-
latelistinė naujovė kiekvienas
stengėmės įsigyti ir su sveiki-
nimais iš Romos pasiųsti pažis-
tamiems. Šia proga lietuviai
taip pat buvo pagaminę įvai-
rių suvenyrų.

Greit atėjo ir šv. Kazimiero
sukaktuvių išvakarės, kada
kovo 3 d., šeštadienį, 11 val.
popiežius specialioje audienci-
joje priėmė lietuvius, suvažia-
viusius į Romą iškilimams.
Grandinėle į audienciją vyko
pasipuošusi tautiniais drabu-
žiais, kiti nešė vėliavėles bei
dovanas Sv. Tėvui.

Audiencija vyko Palaimini-
mų salėje Vatikane. Prieš au-
dienciją vysk. V. Brizgys man
paminėjo, jog šioje salėje po-
piežius paprastai priima tik
diplomatus. Šioje audiencijo-
je dalyvavo virš 1000 lietuvių.

Pirmas vietas šioje salėje užė-
mo Grandinėlės jaunimas, ku-
nigai, seselės ir visi, kurie tu-
rėjo atvežę Sv. Tėvui dovaną.
Prieš atvykstant Sv. Tėvui
Grandinėle dainavo ir giedojo
lietuviškas giesmes. Sveicarų
gvardijos sargams užėmus vie-
tas, atvyko popiežius. Jis bu-
vo sutiktas visiems prisijungus
prie Grandinėlės giedamos
giesmės 'Sveika Marija'.

Sv. Tėvui lėtais žingsniais
einant ir laiminant visus susi-
rinkusius, visi tiesė jam ran-
kas ir įteikė savo dovanas. Sv.
Tėvas prie kiekvieno sustojęs
su nuoširdumu išklaušė jų lin-
kėjimus ir priėmė dovanas.
Mūsų dovanas įteikė pagrindi-
nių organizacijų atstovai, bei
kiekvienas individualiai. Grandinėlės dovaną - M.K. Ciurlionio paveikslų reproduk-
cijų rinkinį, specialiai įrišta
Clevelando miesto muziejaus,
su atitinkamu įrašu - įteikė
Danius Barzdukas. Clevelan-
do miesto auksinį raktą, skirtą
miesto burmistro George Voi-
novich, įteikė Renė Motiejū-
naitė. Visų kitų įteiktų dova-
nų, kurių buvo gana daug,
neminėsiu, nenorėdama ko
nors praleisti.

Sv. Tėvas buvo ypač sujau-
dintas mūsų jaunimu ir prie jo
ilgiausiai užtruko. Susimąstęs
vėliau atsisėdo jam skirtame
soste, o lietuviai vyskupai jį
apsupo iš visų pusių. Vysk.

Grandinėle audiencijoje pas Sv. Tėvą Vatikane š.m. kovo 3 dieną. Danius Barzdukas įteikia popiežiui Jonui Pauliui II Grandinėlės dovaną - M.K. Ciurlionio paveikslų reprodukcijų albumą, kuris buvo meniškai įrištas Clevelande. Kairėje Ingrida Bublienė rekorduoja Sv. Tėvo žodžius, pasakytus Grandinėlei.

V. Brizgys visų susirinkusių
vyskupai: arkiv. P. Marcin-
vardu tarė sveikinimo žodį. Iš
viso audiencijoj dalyvavo 5

Ch. Salatka, vysk. V. Brizgys,

vysk. A. Deksnys, ir apie 80
kunigų.

I susirinkusius Sv. Tėvas
kalbėjo lietuviškai: 'Sesės ir
broliai lietuviai'. Vėliau kal-
bėjo dviem kalbom - angliškai
ir lietuviškai - primindamas,
kad mes iš Lietuvos išsivežėm
dvasinį turtą, būtent pamal-
dumą į šv. Kazimierą. Jo var-
du steigiamo įvairias draugi-
jas, vienuolynus, o organizaci-
jos pasirinko jį savo globėju.
Kvietė būti vienybėje su pa-
vergta tauta, išlaikyti savo kul-
tūrą, nes tai mūsų dvasinis
stiprumas. Ir ragino melstis
vieniem už kitus. Toliau sekė
Sv. Tėvo palaiminimas. Po to
lietuviai kunigai su Sv. Tėvu
nusifotografavo. Jam išvyks-
tant Grandinėle giedojo 'Kaip
grįžtančius namo paukščius' ir
'Marija, Marija'.

Iš susijaudinimo daug kas
šluostė ašaras, paliesti Sv. Tė-
vo švelnumo, šventumo bei iš-
reikštos meilės mūsų kraštui.

Audienciją aprašė Vatikano
dienraštis L'Osservatore Ro-
mano pirmame puslapyje. Ją
paminėjo ir The New York
Times sekmadienio laidoje.

Išėjus į Sv. Petro Bazilikos
aikštę, Grandinėlės jaunimas
iš džiaugsmo pradėjo dainuoti
lietuviškas dainas. Tūristai ir
italai būriais apspito Grandi-
nėlės jaunimą. Grandinėle
aikštėje dar pašoko keletą šo-
kių.

Jaunimas bei vyresnieji vi-
są popietę dalijosi audiencijos
ispūdžiais ir Sv. Tėvo kiekvie-
nam išreikštais linkėjimais.

Tą pačią dieną Sv. Kry-
žiaus Bazilikoje vysk. A. Deks-
nys, asistuojamas arkiv. J. Bu-
laičio ir vysk. V. Brizgio, su-
teikė kunigystės šventinimus
K. Kaknevičiui ir D. Staniš-
kiui. Šventinimuose dalyvavo
daug kunigų ir pasauliečių
lietuvių.

Po visą Romą iškabinti pla-
katai skelbė sekančios dienos
istorinį įvyki, kad kovo 4 d. Sv.
Tėvas laikys Sv. Mišias minint
Sv. Kazimiero, Lietuvos glo-
bėjo, 500 metų mirties sukaktį
(Bus daugiau)

Grandinėlės delegacija kovo 2 d. lankėsi Romos dienraščio El Tempo leidykloje. Sekančią dieną dienraštyje buvo atspausdinta delegacijos nuotrauka ir straipsnis apie Lietuvą. Nuotraukoje: Rima Apanavičiūtė, Kelly Walsh, Sigutė Bankaitytė, Renė Motiejūnaitė, Linas Vyšnionis, Vija Bublytė, Algis Mainelis, Lana Vyšnionytė, Nida Marcinkevičiūtė, Audra Gedrytė. R. Plodžinsko nuotr.

Liudas Sagys, Grandinėlės vadovas, stebi iš publikos savo šokėjų pasirodymą.

KONTROVERSINĖS SAMPRATOS

HELSINKIO AKTAS

Pasirašius "tarpveiksnię (lietuviškosios politikos išseivijoje) nepuolimo ir bendradarbiavimo sutartį" gal reikėtų rasti vietą padiskutuoti ir kontraversines kai kurių išseivijos gyvenimo įvykių sampratas, pabandyti jas suvienodinti ir prieiti konkrečių, visiems priimti išvadų. Nežinau, ar tai irgi būtų lietuviško būdo pažymys, kad mes, kokį dalį "įsikandę", tąsime jį iki nuobodumo, kaip vilkas avino šlaunį, neprieidami jokios išvados, bet nepadėdami į šalį, padarant kiek vietos ir kitų, bėgamųjų ir ne mažiau svarbių problemų nagrinėjimui. Pradžioje, būdami bėgliais, vėliau išvirtę išseiviais ar emigrantais, į šį kraštą atsivežėme nemažą intelektualų kadrą. Vieniems jų jau atsisveikinus, jų vietoje prisiauginome čia baigusius mokslus jaunų jėgų, kurias panaudoję, galėtume išsiaiškinti, sakysim, akademinio mastu, vieną ar kitą komplikutesnę mūsų tautinės ir tarptautinės politikos problemą. Tuo reikalą ir užbaigtume ir eitume prie kito "darbotvarkės punkto", kaip mėgstame elgtis savo posėdžiuose ir susirinkimuose. Šio rašinėlio tema tad būtų HELSINKIO PAKTAS (trumpinant), pasirašytas 35 valstybių, 1975 metais.

Kaip matome, jau greitai bus dešimtmetis nuo jo pasirašymo, o nusiraminti dėl jo pozityvių ir negatyvių pasėkų dar vis negalime. Štai NAUJIENŲ dienraštis (1984 m. sausio mėn. 28-30 d. d.) ir vėl kelia šį klausimą, lyg būtų naują geležėlę radęs, po stambia antrašte "PER SEPTYNERIUS (kodėl ne devynerius? J. R.) METUS KLAIDINO DRAUGO SKAITYTUJUS".

Siūlydamas užbaigti šį jau nusibodusį ginčą logiškais išvadomis, norėčiau dar kartą tuo klausimu pasisakyti. "Užbaigtuvėms" norėčiau pasinaudoti:

1. U.S. NEWS & WORLD REPORT žurnale (1981 m.

vasario mėn. 9 d.) paskelbtu pasikalbėjimu su J.A.V. Madrido Konferencijos delegacijos pirmininku Max M. KAMPELMAN,

2. Dr. Br. NEMICKO straipsniu "Nuo Helsinkio iki Madrido" (AIDAI Nr. 2, 1979),

3. Vyt. VAITIEKŪNO straipsniu "Politika dešimtmečių sąvortoje" (AIDAI, Nr. 1, 1981).

"Helsinkio baigminio akto nuostatai apima maždaug šiašiasdešimts puslaidaug šešiasdešimts pusladerinto, teksto", — rašo Dr. Br. Nemickas. Suglaustai reikalą pristato žurnalo U. S. NEWS & WORLD REPORT korespondentas, suvesdamas šios deklaracijos punktus (Key Provisions of Helsinki Accords) į keletą paragrafų, kuriuos čia ir paduodu.

1. Respektuoti esamų sienų nepažeidžiamumą.
2. Susilaikyti nuo grąsinimų ar jėgos panaudojimo prieš bet kurią valstybę.
3. Susilaikyti nuo bet kokių intervencijos, tiesioginės ar netiesioginės, kitų valstybių vidaus ar užsienio politikoje (reikaluose).
4. Respektuoti žmogaus teises ir individualines laisves.
5. Leisti išduoti išvažiavimo vizas, tuo leidžiant susijungti šeimoms.
6. Remti pasitikėjimą (vienos — kitai J. R.) skatinančias priemones, k. a.: pranešant iš anksto apie apie įvyksiančius kariuomenės manevrus, arba pasikeitimą tų manevrų stebėtojais.
7. Palengvinti laisvą žmonių judėjimą (tarpvalstybinį), pasikeitimą spauda ir informacija.

Kaip matome, didžiausią kontraversinę sampratą kelia pats pirmasis punktas, kurį ir pakomentuokime.

Plačiausiai naudojama VALSTYBĖS aptartis konstitucinės teisės vadovėliuose remiasi trimis sąvokomis: tauta (žmonės), teritorija (žemė) ir valdžia

(Liet. Enc.). Vieno iš tų elementų stokojant, esminiai pažeidžiamas ir valstybės suverenumas.

Helsinkio Pakto 35 valstybėms pripažinus esamų (okupuotų) Sovietų Sąjungos sienų neliečiamumą, tuo pačiu pakeičiamas prieškarinis STATUS QUO.

Europoje, ir Pabaltijos buv. valstybės pripažįstamos de facto netekusios buvusio suvereniteto. Kitaip šito punkto, pagal tarptautinės teisės nuostatus, aiškinti negalima. Tuo klausimu mūsų tarptautinės teisės ir politikos žinovai pasako taip: "... sutartinai laikėme Maskvos siūlomas sąlygas, ypač dabartinių (existing, J. R.) Europos valstybių sienų status quo pripažinimą, būsiant Lietuvai ir kitiems Sov. Sąjungos užgrobtiems kraštams politiškai žalingas" (Dr. Br. N.). Vyt. Vaitiekūnas rašo: "... mūsų kontraversinės pažiūros į Helsinkio Galutinį Aktą gal galėtume išlyginti sutardami, kad status quo pripažinimas Europoje, nors ir tiksliai de facto, Lietuvos bylai yra kenksmingas, nes tai yra posūkis į pripažinimą de jure..."

Atskirai reikėtų sustoti prie mūsų periodinėje spaudoje nuolat nurodomo motyvo, kad JAV niekada nėra atšaukusios Lietuvos pripažinimo de jure (pripažįstamos ir jos konsuliariinės institucijos) ir ne kartą deklaravusios Lietuvos okupacijos nepripažinimą. Tai tiesa. Tačiau čia ir gaunasi sakyčiau "aukščiausios rūšies" kontraversija: kaip galima (pagal tarptautinę teisę) atėmus iš valstybės teritoriją, ją dar pripažinti NEPRIKLAUSOMA?

Einant tiesiuoju keliu, JAV turėjo, prieš pasirašydamos tokią kontraversinę sutartį, bent įnešti kokį papildomąjį paaiškinimą arba, jau kalbėdamos visai nuširdžiai, pareikalauti, kad sovietai pirmoje eilėje pasitrauktų iš buvusiųjų valstybių okupuotų teritorijų, o tik vėliau reikalautų esamų sienų pripažinimo. JAV to nepadare. Mes per maži kištis į didžiųjų valstybių politiką, kuri gali ir nesutapti su mūsų norais ir pageidavimais. Ieškant atsakymo į klausimą, kodėl JAV to nepadare, reiktų imti dėmesin ir visas pokarines aplinkybes, kurios įtaigojo Helsinkio Pakto pasirašymą. Jos, mano galvojimu, buvo tokios: Paktą pasirašęs JAV prezidentas labai silpnai orientavosi rytinių Europos tautų reikaluose ir aspiracijose. (Atsimename G. Fordo nelemtą pareiški-

mą, kad "Lenkija esanti laisva", dėl ko jis, turbūt, negavo nė vieno lenko balsų vėlesniuose rinkimuose). Tarptautinės teisės ir politikos moksluose G. Fordas turbūt, buvo irgi neperstipriausias. Labai puikiai visur orientavosi jo laikų Valstybės sekretorius H. Kissingeris, nuoširdus detente rėmėjas ir kitokių kombinacijų (daugiausia mums nepalankių) narpliojas. Ir štai ar tai jis pats, ar įtaigodamas Helsinkio Pakto redaktorius, sumanė "vieni šūviu nušauti du kiškius": patenkinti buvusi karo partnerį Sov. Sąjungą ir, paliekant buv. nepriklausomoms valsty-

bėms dar "de jure", lyg aketę lede žuvims neuždusti, sudaryti viešą tų valstybių etninių grupių opinią, kad JAV jų tėvynės nėra pamiršusi. Gal jam tai ir pavyko(?)

Iš likusiųjų aukščiau paduotų punktų mums dar labai svarbūs ir 4, 5, 7. Jie tačiau jau nebeliečia valstybinės Lietuvos, o gali būti pritaikyti, kaip asmeniškų, individualinės teisės žmogui, kaip tokiam. Tačiau šių gražių punktų iliuzijoms išsklaidyti sovietai įredagavo labai didelės svarbos turinį ir visai pakeičiantį minėtų punktų prasmę, tretįjį punktą, kur tų (4, 5 ir 7) punktų (Nukelta į 11 psl.)

1984 METŲ KELIONĖS LIETUVON

9-18 dienų kelionės, įskaitant 11 dienų Lietuvoje

SPECIALI 13 DIENŲ KELIONĖ SU 11 NAKČIŲ LIETUVOJE (du pilni savaitgaliai su giminėmis ir draugais)

#314: kovo 14-26 \$1,199
FINNAIR via JFK

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

#710 B: liepos 10-27 \$1,999

#814 B: rugpjūčio 14-31 \$1,999

11 dienų Lietuvoje, 2 Maskvoj, 2 Leningrade, 2 Helsinky
FINNAIR via JFK

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA

#508 B: gegužės 8-24 \$1,769

#612 B: birželio 12-28 \$1,899

#918 B: rugsėjo 18 - spalio 4 \$1,829

6 dienos Vilniuj, 4 Rygoj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte
LUFTHANSA via JFK & Boston

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR ITALIJA

#429: balandžio 29 — gegužės 11 \$1,699

5 dienos Vilniuj, 5 Romoj, 2 Maskvoj

ALITALIA via JFK

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

#508A: gegužės 8-19 \$1,379

#612A: birželio 12-23 \$1,649

#710: liepos 10-21 \$1,649

#807: rugpjūčio 7-18 \$1,649

#918A: rugsėjo 18 - 29 \$1,489

6 dienos Vilniuj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte

LUFTHANSA via JFK & Boston

OBERAMMERCAU IR MIUNCHENAS (penkių dienų ekstra kelionė) — \$439

12 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

#507: gegužės 7 - 18 \$1,289

#604: birželio 4-15 \$1,639

#710A: liepos 10-21 \$1,639

#814A: rugpjūčio 14-25 \$1,639

#904: rugsėjo 4-15 \$1,639

#101: spalio 1-12 \$1,289

6 dienos Vilniuj, 2 Maskvoj, 2 Leningrade, 1 Helsinky
FINNAIR via JFK

11 DIENŲ — LIETUVA IR LENKIJA

#925: rugsėjo 25 - spalio 5 \$1,279

6 dienos Vilniuj, 3 Varšuvoj

ALITALIA via JFK

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

#917: rugsėjo 17 - 26 \$1,259

6 dienos Vilniuj, 2 Helsinky

FINNAIR via JFK

9 DIENOS — LIETUVA IR SUOMIJA

#427: balandžio 27 - gegužės 5 \$1,129

#511: gegužės 11 - 19 \$1,229

6 dienos Vilniuj, 1 Helsinky

FINNAIR via JFK

Dėl brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreipkitės į

Baltic Tours

293 Auburn St.

Newton, MA 02166, USA

Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190

KASA LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA
AKTYVAI 20,000,000 dolerių

KASOS VALANDOS:

MARQUETTE PARKE
2422 W. Marquette Rd.
Chicago, IL 60629
Tel. 737-2110

Pirm. 2-6
Treč. 2-6
Šešt. 10-12

CICERO
1445 So. 50th Ave.
Cicero, IL 60650
Tel. 656-2201

Antr. 3-6
Ketv. 3-6
Šešt. 10-12

MOKA:

9% už taupomąsias sąskaitas
Už 90 dienų, 6 mėn., 1 metų,
3 metų indėlius:

10% nuo \$500.00 iki \$19,500.00

10.5% nuo \$20,000.00 iki \$100,000.00

11% virš \$100,000.00

11% IRA

SKOLINA: tik savo nariams
žemesniais nušimčiais ir
geresnėmis sąlygomis negu
bankai ar kitos finansinės
institucijos.

KIEKVIENA SĄSKAITA IKI \$100,000.00 APDRAUSTA
FEDERALINĖS VALDŽIOS.

(Atkelta iš 10 psl.)

vykdytojais bus tik pakta pasirašiusios valstybės i kurių sprendimus, vykdan nesikišimo politiką, kištis niekas negali! (sic!).

Tai štai kodėl visokie pasikirų individų reikalavimai, siekiant Helsinkio Sutartyje numatytų dalykų, pačioje Sov. S-goje ar emigracijoje, atsimuša "į vidaus reikalų nesikišimo" sieną be jokių teigiamų pasėkų.

Tai išsiaiškine, turėtume sutarti, kad Helsinkio Pakto pagrindinė dalis, ar, tiksliau pasakius, keturios iš penkių Br. Nemicko nurodymų dalių (Europos saugumo, bendradarbiavimo, Viduržemio srities saugumo ir žmonių kontaktų) yra mūsų bylai arba netaikomos arba nenaudingos, o kai kuriais atvejais ir labai žalingos. Tai tiek dėl pirmosios Helsinkio Pakto dalies.

Nežinau kieno vis dėl to apskurumu Helsinkio Baigminis Aktas turi dar ir penktąją Br. N. paminėtą dalį: POKONFERENCIJŲ VEIKSENOS. Vyt. V. rašo: "...matyti Helsinkio Galutiniam Akte tik Vakarų nuolaidas Sovietų Sąjungai reiškia žiūrėti į jį tik pro rakto skylutę ir pastebėti tik vieną jo dalį... Galutinio Akto numatytoji jo vykdymo kontrolė sudaro sąlygas Baltijos valstybių padėčiai Europos valstybių forume iškelti bei jų laisvės bylai gyvai palaikyti ir vyriausybių sluoksniuose ir tarptautinėje opinijoje."

Panašios nuomonės yra ir, atrodo, labai pabaltiečiam palankus, JAV Madrido delegacijos pirmininkas Max M. Kampelman. Jo galutinis pasmerkimas Sovietų laikysenos po Helsinkio Pakto pasirašymo skamba: Sovietai kalti beveik visais punktais! Jo manymu, Vakarai turėjo retai pasitaikančią progą viešai iškelti tarptautiniame forume visokias Sovietų šunys ir priversti juos (Sovietus) visa tai išklausti. Vakariečių spauda, aprašinėdama su entuziazmu Madrido konferenciją, pripažinusi, kad Sovietų Sąjunga, gavusi smūgį, turėjo tik gintis ir pasijusti nuo kitų izoliuota. Paklaustas, ar tie žodiniai puolimai, ką nors duoda realybei, M. K. atsakė, kad blogiausias elgesys tarptautiniuose santykiuose su Sov. S-ga yra pripažinti, kad jie (sovietai) niekados nedaro klaidų. O jie daro! Aš nematau, kad sovietai galvoja, kad jie šiame pasaulyje nereikalingi paramos (ar draugų). Jie siekia ir tarptautinio respekto. Visa toji detente sistema buvusi labai vienašališka: mes save apgaudinėjome, kad mes su jais gyvename taikoje, o jie save neapgauinėjo, galvodami, kad jie neturėtų toliau vys-

tyti savo militarinio pajėgumo. Visi tie santykiai veikė mūsų nenaudai (laisvas minčių atpasakojimas J. R.). Tad gana takliai korespondentas ir visą straipsnį pavadino: "Rusijos elgsena po Helsinkio: Penkeri sukčiavimo metai".

Dr. Br. N. apie antrąją Helsinkio susitarimo dalį rašo: "Mūsų pagrindinis siekis (pirmoji dalis J. R.) buvo nesėkmingas... tačiau suvienytas pastangas vainikavo visą eilę šalutinių laimėjimų, kurie bent iš dalies atpirko Helsinkio nesėkmę: Lietuvai palankūs valstybių pareiškimai, JAV Kongreso rezoliucijos, Lietuvos klausimo iškėlimas didžiojoje spaudoje etc. Šitais, manau gana autoritetingais, pasisakymais ir norėčiau baigti šią, tikrai jau per ilgai užtrukusią kontroversiją.

Gal dar keletą žodžių: kokios teisines vertės būtų Helsinkio Paktas? Dr. Br. N. laiko jį "Viršūninio lygio tarptautiniu politiniu įsipareigojimu", tačiau apie jo nevykdymą, atrodo, galima bus išsikalbėti tik per pokonferencines veiksenos konferencijas, nes net pakta pasirašiusios šalys (nekalbant jau apie okupuotąsias), anot Br. N., negali iškelti jo (to pakto J. R.) nevykdymo Jungtinių Tautų institucijose, nes tas paktas ten nebuvo užregistruotas. Vyt. V. šį pakta linkęs laikyti tik Deklaratyviniu Pripažinimu ir siūlo jį skirti nuo Pripažinimo Sutartimi, pagal kurią jau būtų ir pripažinimas de jure.

Palikdamas skaitytojams išvadas iš šių pasisakymų pasidaryti patiems, o pats, asmeniškai, sutikdamas su tų pasisakymų mintimis, turėčiau tik vieną "rezervaciją", kaip kad pasakė Chicagos kardinolas amerikiečiams okupavus Grenadą.

Toji "rezervacija" būtų tokia: sutikdami, kad pokonferencinės kontrolės klauzulė bent iš dalies ištaiso viso Helsinkio Pakto negatyvinį aspektą, prileiskime, kad šio sukto, gerai išgalvoto ir kontraversinio akto faktiškoji redaktorė Sov. S-ga, jai atsibodus važinėti į "pokonferencines konferencijas" iš kurių ji jokios naudos neturi (o gėdos daug!), pasiremdama to paties pakto trečiuoju paragrafu (susilaikymo nuo tiesioginės ar netiesioginės intervencijos pakta pasirašiusių valstybių užsienio politikos reikaluose), neberas daugiau reikalo į tokias konferencijas atvykti ir iš jų pasitrauks, kaip pasitraukė iš nusiginklavimo ir daugelio kitų tarptautinių konferencijų. Ir kas tada? Ar pakta pasirašiusios valstybės turės tiek drąsos atsakyti nuo pasirašyto pakto arba sušaukti kitą konferenciją teisingoms

Kr. Donelaičio pradinės mokyklos 3-jo skyriaus mokiniai deklamuoja mokyklos suruoštame Vasario 16-sios minėjime. J. Tamulaičio nuotr.

Vasario Šešioliktoji Kr. Donelaičio mokykloje

Vasario 18 d., šeštadienį, po poros pamokų šeštadieninėje mokykloje, rinkomės į salę paminėti mums visiems brangią Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Visi pradinės ir aukštesniosios mokyklos mokiniai buvo pasipušę tautiniais rūbais. Salėje buvo susirinkę mokinių tėvai ir svečiai.

Minėjimą pradėjome Amerikos ir Lietuvos himnais. Mokyklų direktorius Julius Sirka sveikino visus susirinkusius ir kalbėjo, kad Lietuva tai mūsų laimės žiburys, kurį mes norime pasiekti. Ta laimės valanda ateis, tik kad mūsų meilė Lietuvai niekada neužgestų.

Marquette parko apylinkės Lietuvių Bendruomenės pirm. B. Vindašienė taip pat ragino visus būti lietuviais. Jais būti mums padeda mokyklos. Ragino mokinius būti dėkingiems tėvams ir mokytojams, kurie ugdo juos lietuviškoje dvasioje. Mokyklai paremti ji įteikė auką Švietimo tarybos vardu. Susirinkę aukos įteikimą palydėjo plojimu.

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą perskaitė Albetas Kerelis, 8 kl. mokinys. Mokytojos R. Musonytės paruošti darželio mokiniai, su vėliavėlėmis rankose, padekla-

mavo B. Voveraitės eilėraštį "Trispalvė vėliava". Pirmojo sk. mokiniai, paruošti mokytoja M. Plačienės, padeklamavo V. Gričiūtės "Nors aš mažas". Scenoje matėme II-ro sk. mokinius deklamuojant S. Džiugo eilėraštį "Beldžias nuolatos". Mokinius paruošė mokytoja L. Martinkienė. III-čio sk. mokinė Z. Dubauskaitė jautriai padeklamavo K. Bradūno eilėraštį "Mažytei žemei tėvynei Lietuvai". Taip pat III-čio sk. mokiniai, paruošti mokytoja D. Puodžiūnienės, paskaitė Ir. Regienės "Ką mes žinome apie Lietuvą" ir pašoko Kalvelj. Nuostabus daiktas, kad dabar atsidarė scena ir specialaus sk. mokiniai, kurie nemokėjo lietuviškai mokslo metų pradžioje, suvaidino pačių parašytą "dramą" - Šių laikų pelenė. Jūs paruošė mokytoja R. Valčiūnienė. IV-to sk. mokiniai, paruošti mokytoja Sv. Kerelytės, atliko eilėraščių pyne apie Lietuvą. Po dailiojo žodžio stebė-

jome šokančius V-to sk. mokinius - liaudies šokį "Šitam dideliu būry". Šokį išmokė mokytoja R. Končienė, akordeonu pritarė L. Stelmokienė. Labai gerai pasirodė VI-to sk. mokiniai, paruošti mokytoja B. Prapuolenienės. Jie atliko eilėraščių pyne "Lietuviais esame mes gimę".

Šiais mokslo metais mokykloje veikia suaugusių studentų grupė. Jie simboliniai pasirinko deklamuoti Maironio eilėraštį "Nedaugel mūsų" (jū yra 10) ir, visiem padedant, dainavo "Lietuva brangi". Akordeonu grojo pati šios klasės mokytoja Eglė Novak. Buvo išdalinti lapeliai, kuriuose buvo šios klasės studentų pasisakymai, kodėl jie nori išmokyti lietuvių kalbos.

VIII-tos kl. mokiniai, paruošti mokytoja D. Bilaišytės, pašoko "Jaunystės šokį". Savo parašytą rašinį "Mūsų Lietuva" perskaitė E. Yurkutė. Tada septintokės, paruoštos D. Bindokienės, išpildė A. Tyruolio eilėraščių pyne "Nemarioji žemė" ir pašoko "Tabalą". Referatą "Vasario 16-ji ir mes" skaitė VIII-tos kl. mokinys Viktoras Izokaitis.

V-tos kl. mokiniai dalyvavo Lietuvos vaizdų albumo konkurse. Konkurso dalyviams buvo įteiktos premijos. Minėjimas buvo užbaigtas dainomis, kurias atliko pradinės ir aukštesniosios klasės mokiniai. Dainas paruošė mokytoja A. Aleknaitė, D. Polikaitis ir V. Gutas. Tautiniams šokiams grojo L. Stelmokienė ir A. Polikaitis. Programos pranešėja buvo D. Tamulaitytė.

Sis Vasario 16-sios minėjimas buvo labai gerai suorganizuotas. Per tokį trumpą laiką visi skyriai ir klasės pasirodė programoje.

Asta Kižytė,
Kr. Donelaičio aukšt.
mokyklos, VIII-tos kl. mokinė

Kr. Donelaičio aukštesniosios mokyklos mokiniai šoka Vasario 16-sios minėjime. J. Tamulaičio nuotr.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

J. R.

Balfo 141 skyriaus metiniame susirinkime: inž. A. Rudis, CV pirm. M. Rudienė, A. Brazienė ir A. Brazis.
J. Carlos nuotr.

JUNO BEACH

ALGIRODOBRAZIO KONCERTAS

Solistui Algirdui Braziui atostogaujant Floridoje, BALFo skyriaus valdyba pakvietė jį padainuoti šios apylinkės lietuviams. Solistas mielai sutiko. Telefonais susisiekius, atvyko gana daug svečių ir iš tolimesnių vietovių.

A. Brazis su ypatingu jausmingumu padainavo muz. Simučio 'Palikta šalis', muz. Vanagaičio - 'Jaunas ir gražus Stasys' ir dvi arijas iš operų 'Gražina' ir 'Karnavilijaus varpai'. Klausytojams prašant - solistas padainavo dar tris dainas. Akompanavo pianistė Aldona Brazienė.

Sio koncerto vadovė Aldona Biliūnienė nuoširdžiai padėkojo abiem menininkams Braziams, ypatingai pabrėždama, kad - nors A. Brazis nėra matęs Lietuvos - šių dainų ir arijų žodžiais solistas sugebėjo išreikšti daug meilės ir jausmų savo tėvų žemei.

BALFOSUSIRINKIMAS

Tuoju po koncerto įvyko Balfo 141 skyriaus metinis narių susirinkimas, kurį atidarė valdybos pirmininkas V. Biliūnas.

Vienos minutės susikaupimu buvo pagerti mirę šio skyriaus uolūs darbuotojai - Stasys Pažėra ir Stasys Slabokas. Sol. A. Brazis sugiedojo Amerikos himną, o Lietuvos himną - visi dalyviai.

Pirmininkauti buvo pakviestas Adolfas Deikis, sekretore - Aldona Biliūnienė. Skyriaus metinės veiklos pranešimą davė pirm. Biliūnas surengta ge-

gužinė davė \$450 pelno, aukų vajaus metu surinkta \$710 ir Balfo centrui pasiūsta \$1,100.

Valdybai atsisakius pasilikti sekančiai kadencijai, vienas balsiai buvo išrinkta nauja valdyba: Aldona Biliūnienė, Albina Pilipavičienė, Jonas Garla ir Jonas Mildažis. Kontrolės komisija pasiliko ta pati: Deikis, Manomaitienė ir Strazdas.

Balfo centro valdybos pirm. Marija Rudienė padarė platų ir išsamų centro valdybos veiklos pranešimą ir atsakinėjo į klausimus. Dalyviai pareiškė jai nuoširdžią padėką už atliktus globos ir šalpos darbus.

Po susirinkimo dalyviai buvo pavaišinti kavute ir saldu-mynais.

SV. KAZIMIERO MINĖJIMAS

Juno Beach apylinkės lietuvių bažnytinis komitetas, talkinamas kun. Vytauto Piktur-nos, rengia šv. Kazimiero mirties 500 metų jubiliejų š.m. balandžio 14 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Juno Metodistų bažnyčioje. Rašytojas Juozas Kralikauskas, iš Kanados, skaitys paskaitą apie šv. Kazimierą. Solistė Ona Blandytė-Jameikienė ir jos vyriausias sūnus Vidas atliks meninę programą - religinį koncertą.

Šį ypatingą šv. Kazimiero garbei jubiliejinį minėjimą praves inž. Saulius Jameikis. Bažnytinis komitetas ir kun. Pikturna maloniai prašo visus lietuvius dalyvauti šiame Lietuvos globėjo pagerbime.

BALFO GEGUŽINĖ

Balfo 141 skyriaus valdyba rengia gegužinę š.m. kovo 25

ŠV. KAZIMIERO MINĖJIMAS PHILADELPHIJOJE

Sv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktis bus iškilingai paminėta sekmadienį, kovo 18 d. 2 val. p.p. Sv. Petro ir Povilo Katedroje, miesto Centre, Philadelphijoje.

Iškilmės prasidės su vargonu virtuoso Jono žuko koncertu. 2:45 val. Philadelphijos arkivyskupas kardinolas Krol su vyks. Vincentu Brizgiu ir lietuviams kunigais koncelebruos Sv. Mišias. Pats kardinolas pasakys pamokslą. Mišių metu giedos solistė Marytė Bizinkauskaitė ir seserų Kazimieriečių choras. Kai kurias lietuviškas giesmes giedos visi dalyvaujantys.

Minėjimo komitetui vadovauja Bronius Krokys su visų trijų lietuviškų parapijų klebonų - Sv. Andriejaus kun. J. Degučio, Sv. Kazimiero kun. E. Wassel ir Sv. Jurgio kun. J. Anerlonio - pritarimu ir visų lietuviškų organizacijų talka. Arkivyskupijos komunikacijos istaiga talkina komitetui, kad ši lietuvių religinė ir tautinė manifestacija atkreiptų spaudos ir televizijos dėmesį. Pačiam kardinolui Krol rūpi Lietuvos bažnyčios padėtis, su kuria jis yra gerai susipažinęs.

dieną, sekmadienį, 12 val. Singer Island, kur kasmet buvo rengiamos gegužinės. Apie 1 val. bus patiekiami šilti, lietuviški pietūs. Veiks baras ir laimės šulinys.

Valdyba maloniai prašo visus lietuvius su savo draugais bei kaimynais dalyvauti šioje gegužinėje.

P. Mikšys

Vasario 20 d. kardinolas audiencijoje priėmė visų trijų lietuviškų parapijų klebonus, pirm. Bronių Krokį, Centrinio Sv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties komiteto pirm. Vytautą Volertą ir Philadelphijos LB apylinkės pirm. Teresę Gečienę. Kardinolui buvo įteiktas Sv. Kazimiero medalis ir jis buvo painformuotas, kaip lietuviams ruošiasi šią sukaktį paminėti. Iš savo pusės kardinolas pabrėžė, kad ši Sv. Kazimiero sukaktis turi būti pilnai išnaudota atkreipti pasaulio dėmesį į Lietuvos ir jos tikinčiųjų sunkią padėtį.

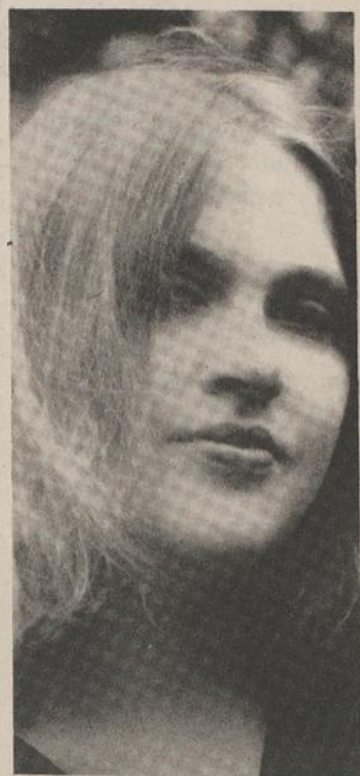
Yra ypatingai svarbu, kad kovo 18 d. lietuviams kuo gausiausiai dalyvautų minėjime Philadelphijos katedroje.

Ne taip jau gausiai lietuvių kolonijai pripildyti katedrą yra gana didelis uždavins, todėl visų - arčiau ar toliau gyvenančiųjų - dalyvavimas būtų kartu ir lietuviškojo solidarumo įrodymas bendrame darbe.

BOSTON

LAISVĖS VARPO 30 METŲ SUKAKTIS

Lietuvių radijo programa Laisvės Varpas savo veiklos 30 metų sukaktį paminės pavariniu koncertu š.m. kovo 24 dieną, šeštadienį, 7 val. vakare So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje, naujų talentų iškelimu. Tai daininkė Vilija Mozūraitytė - altas, pianistė Raminta Lampsatytė ir smuikininkas Mykolas Kollars. Vi-

Sol Vilija Mozūraitytė.

si jie iš Hamburgo, V. Vokie-tijos.

Kaip iškili ir originali yra Laisvės Varpo lietuvių radijo programa, taip ir originaliai bus paminėta radijo veiklos 30 metų sukaktis. Minėjime nebus kalbų, o tik aukšto lygio meninė programa. Visi trys menininkai yra dar jauni, bet toli pažengę savo srityje.

Laisvės Varpui minint savo šakotos veiklos 30 metų sukaktį, plaukia sveikinimai iš įvairių organizacijų ir atskirų asmenų, besidžiaugiančių ta sukaktimi.

RUOŠIAMASI KAZIUKO MUGEI

Kaziuko mugė Bostone bus kovo 18 d. Amerikos Lietuvių Piliečių Draugijos 2-ro ir 3-čio aukšto salėse, 368 W. Broadway, So. Bostone. Mugę ruošia 'Baltijos' ir 'Zalgirio' skautų tuntai, padedant vyr. skaučių 'Zidiniui'.

Paprastai mugė būna didžiausias metinis parengimas Bostone, sutraukiantis daugiausia žmonių. Tikimės ir šiais metais sulaukti daug svečių. Tai geriausia proga susitikti savo draugus ir pažįstamus, bei pigiai nusipirkti tai, ko niekur kitur nerasi.

Be gintarų, audinių, tautinių lėlių, įdomių rankdarbių ir didelės loterijos, bus galima papildyti savo Lietuvos pašto ženklų ir monetų rinkinius, arba naujai pradėti. Taip pat bus ir atatinkamos literatūros tais klausimais. Tai praeities retenybės, kurių skaičius kasmet mažėja ir jų išsigijimas darosi vis sunkesnis.

Turėsime taip pat dail. Vaškio projektuoto Sv. Kazimiero medalių ir dail. Tamošaičio pieštų, puikių šv. Kazimiero pašto ženklų.

Pietūs visuomet būna geri. Ir šį kartą šeiminiškės stengsis patenkinti visus skonį. Po pietų trumpas vaidinimas mažiesiems.

Mugė prasidės 11:30 val. ryto. Visi kviečiami - įėjimas laisvas.

(kn)

"Amber Holidays"

1984 M. EKSORSIJOS I LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

BALANDŽIO 18 — \$1114.00	LIEPOS 9 — \$1618.00
GEGUŽĖS 9 — \$1114.00	LIEPOS 18 — \$1361.00
GEGUŽĖS 14 — \$1335.00	RUGPIŪČIO 1 — \$1361.00
GEGUŽĖS 30 — \$1361.00	RUGPIŪČIO 13 — \$1528.00
BIRŽELIO 11 — \$1315.00	RUGSĖJO 5 — \$1361.00
BIRŽELIO 18 — \$1528.00	RUGSĖJO 17 — \$1127.00
BIRŽELIO 20 — \$1361.00	RUGSĖJO 26 — \$1142.00
SPALIO 3 — \$1268.00	

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijoms, informacijos reikalui skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms —
sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

Balfo 141 skyriaus naujoji valdyba: J. Garla, A. Pilipavičienė, CV pirm. M. Rudienė, A. Biliūnienė ir J. Mildažis.
J. Carlos nuotr.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

Janušaičių išleistuvės

Lietuvių žurnalistų sąjungos cetrno valdybos pirmininkas Jurgis Janušaitis, perleides partneriui Jurgiui Mažeikai turėtą maisto produktų ir likerų parduotuvę PARAMĄ, š. m. kovo pabaigoje pastoviam apsigyvenimui, persikelia į anksčiau įsigytą nuosavybę Port Orange, Florida.

Atsisveikinimas su Jurgiu ir Veronika Janušaičiai įvyks š. m. kovo 17 d, 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje Atsisveikinimą organizuoja Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyba ir JAV LB Marquette Parko apylinkė.

PARAMA 30 maitino chikagiečius ir įsigijo daug draugų bei pažįstamų, o vienas iš savininkų — Jurgis Janušaitis buvo veiklus lietuvių visuomeniniame gyvenime ir nepamainomas talkininkas bei vadovas organizacijų. Jo šmaikšti žurnalistinė plunksna talkino kultūriniais renginiams, minėjimams, su k a ktuvėms, vestuvėms ar kitokiems įvykiams. Bendradarbiavo daugelyje lietuviškų laikraščių ir reagavo į aktualius visuomeninius įvykius. Jurgio Janušaičio išvykimas Chicago paliks neužpildomą tuštumą ir daug organizacijų pasigės jo talkos.

Teko patirti, kad Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos pirmininku Jurgis Janušaitis pasilieka iki kadencijos pabaigos. Manome, kad Jurgis ir toliau pasiliks aktyvus lietuviškų laikraščių bendradarbis, o turėdamas daugiau laisvo laiko, gal parašys ir knygą apie partnerystę prekyboje, nes turi didelį patirtumą.

Naujoje, šiltesnėje vietoje, linkime Jurgiui ir Veronikai Janušaičiams smagių ir sveikų auksinio saulėlydžio dienų. Tikimės, kad

Chicago neužmirš ir dažnai čia lankysis, nes palieka dalį šeimos ir kitų gimių.

RADIJAS MARGUTIS

Seniausią lietuvių kalba radiją MARGUTĮ persekioja nesėkmės. Jau anksčiau radijo stotis išstūmė iš ilgesnį laiką naudotų trumpųjų bangų (FM) laidų ir paskubomis teko ieškoti kitos. Margutis įsitvirtino su rastoje radijo stovyje, bet jos pajėgumas yra žymiai silpnesnis ir laidos siunčiamos ilgomis (AM) bangomis nepasiekia tolimesnių priemiesčių. Lietuviškų laidų girdėjimo laukas sumažėjo, o nuomos išlaidos žymiai padidėjo. Nežiūrint visų blogų aplinkybių, Margučio vedėjas Petras Petrutis, ne tik nuolatos rūpinosi

programa išlaikyti atitinkamoje aukštumoje, ir bet sudariusiems nedateklams dengti rengia koncertus ir prašo paramos. Pamažu viskas tvarkėsi ir buvo bandoma prisitaikyti prie naujų aplinkybių, kai ir vėl užgūlė nauja bėda. Daugelį metų veikęs Margutis nuomotose patalpose, bet radijo laidoms pritaikytoje ir įrengtoje studijoje, namas buvo parduotas, o naujas savininkas įsakė išsinešinti. Kadangi tose pačiose patalpose veikė ir KASOS Fed. kooperatyvas, tai ir jie buvo suinteresuoti naujomis patalpomis. KASA užtikino tinkamą namą ir jį užpirkė. Baigus sutvarkyti dokumentus, žada priiglausti ir Margutį. Bet gi persikraustymas nėra toks paprastas, kaip viengungiui. Margutis turi didelius archyvus, kuriems reikia turėti atitinkamas patalpas, kad kiekvienu metu būtų galima prieiti, surasti ir pasinaudoti. Dėžėse su-

Lietuvių Žurnalistų S-gos valdyba: V. Kasniūnas, A. Pužauskas, pirm. J. Janušaitis, B. Juodelis ir P. Petrutis.

krauta medžiaga tėra tik balastas, jei prie jų negalima prieiti ir pasinaudoti. Studijos įrengimas taip pat yra ne vienos dienos darbas, o ir išlaidos nemažos. P. Petrutis į ateitį žvelgia optimistiškai ir nebodamas vargo bei išlaidų, žada įsikurti naujoje vietoje. Visuomenė ir organizacijos, kurioms Margutis taip sąžiningai ir rūpestingai jau 50 metų tarnavo, turi ateiti su stipresne pinigine parama ir darbo talka.

REMKIME PUTNAMIEČIŲ SENELIŲ DARBUS

Nekaltai Pradėtosios Marrijos vienuolės seserys, įsikūrusios Putname, Ct., daug laiko ir pastangų skiria jaunimo auklėjimui. Jau 15 metų Neringos stovykla auklėja lietuviškąjį jaunimą ir ruošia gyvenimui. Nėdelis putnamiečių seserų būrelis atlieka daug įvairių naudingų ir reikalingų darbų. Pasistatė motinišką namą, įrengė spaustuve, salę, rekolekcijoms patalpas ir t.t. Neužmiršo ir Neringos stovyklos, kurios veidas yra žymiai pasikeitęs. Pastatyta nauja valgykla, salė, klasės ir kiti kambariai.

Vienuolijos rėmėjai Chicagoje, š. m. balandžio 1 d. Jaunimo centre, ruošia vakarienę, kurios pelnas skiriamas Neringos stovyklos išlaikymui. Programa: 4 val. p. p. mišios jėzuitų koplyčioje, 5 val. vakarienė ir meninė dalis.

Dalyvaukime ir remkime lietuviškiausią vienuolyną ir Chicago rėmėjų pastangas.

DAINA, MUZIKA, PANTOMIMIKA

Kovo 25 d. "Margutis" rengia dainos, muzikos ir pantomimos koncertą. Dainuos iš praėjusių metų Chicago lietuviams pažįstamą sol. Vilija Mozūraitytė — altag. Solistė, prieš porą metų atvykusi iš okupuotos Lietuvos, studijuodama Hamburgo Aukštojoje muzikos mokykloje dai-

navimą, padarė didelę pažangą praėjusiais metais ji atstovavo savo mokyklą Marselio mieste, Prancūzijoje surengtame koncerte.

Smulkininkas Michael Kollars (muz. R. Lampsatytės vyras) kovo 4 d. Chicagoje, su Loylos universiteto k'ameriniu orkestru atliko Mozarto Concerto in G. Major. "Margučio" koncerte atliks lietuvių kompozitorių kūrinius.

Solistel ir smuikininkui akompanuos muz. Raminta Lampsatytė, Hamburgo Aukštosios muzikos mokyklos profesorė.

Kovo 25 d. turėsime progos pirmą kartą pamatyti aukšto lygio menininką Zigmą Banevičių, pastaruoju metu gyvenantį Paryžiuje. Z. Banevičius gimė ir augo Vilniuje. 1970 m. baigė dramos ir pantomimos studijas Kaune, Dirbo Kauno, Vilniaus, Maskvos ir Varšuvos teatruose. 1980 m. atvyko į Paryžių. Čia gilino pantomimos studijas Marcel Marceau vadovaujamoje mokykloje. Bendradarbiavo rež. Roman Palanski pastatymuose. Praėjusiais metais atliko sėkmingas gastroles Anglijoje ir Vakarų Vokietijoje.

Visi kviečiami atsilankyti į "Margučio" rengiamą koncertą, kuris bus kovo

15 d. 3 val. p. p. Jaunimo centre. Bilietai iš anksto gaunami Vaznelių prekyboje ir "Margučio" raštinėje.

• "Lietuvių Dienos" žurnalo sausio mėnesio numeris jau išsiuntinėtas skaitytojams ir platintojams.

Šiame numeryje randama: Jonas Kavaliūnas. Kun. P. Celiešius — Šv. Kazimiero tautiškumo klausimu. I. Medziukas — Dvi lietuvių bės išlaikymo gairės. B. B. — Lituanistiniai turtai. C. V. Obcarskas — Eilėraščiai. R. K. Vidžiūnienė — Kalėdinė akimirka. B. Brazdžionis — Prie Kūčių stalo. J. Gliuda — Iš Lietuvos žemėlapių aruodų. K. K. — Filatelijos paroda. J. Gliuda — Jubiliejinių "Auzros" metų paminklas. I. Lukšytė-Goddard — K. Lukšys Amerikoje ir Lietuvoje.

Anglų kalbos skyriuje randama:

Pasikalbėjimas su A. Stanke — Rūta Skirius. Meno istorija — skulpt. V. Kašuba. Sovietų disidentų prisiminimai pasiekė vakarus. "Pabaltijo tautos, kuriose negali išnaikinti Dievo" — R. Laurentins. Princas Dimitras Galitzin. Atominiai pavojai. Išskirtų šeimų reikalai. Lietuvos ateities dvasia. Atviras laiškas — A. Gedraitis. Žurnalas gausiai iliustruotas nuotraukomis.

"Lietuvių Dienas" leidžia A. F. Skirius, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029. Prenumeratos kaina — 20 dol.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel: (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

Zigmas Banevičius scenoje.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony

Federal Savings and Loan Association

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

FSLIC

Willowbrook: (312) 789-0777

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greičiau mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

ELECTRICIANS

EXPANDING GRAND PRAIRIE PLANT HAS IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED ELECTRICIANS. WORKING KNOWLEDGE OF AC AND DC MOTOR AND CONTROLS NECESSARY. SCR DRIVE UP TO 400 HORSEPOWER A PLUS. 5 YEARS INDUSTRIAL EXPERIENCE. UP TO \$25,000 PER YEAR INCLUDING OVERTIME. NON SMOKERS ONLY. APPLY OR CALL:

POLY AMERICA

2000 W. Marshall

Grand Prairie, Tx. 75051

214-647-4374

EOE, M/F

(9-13)

ISTORINIS LIETUVOS ŽEMĖLAPIS SU DOKUMENTINIAIS AIŠKINIMAIS

Kartografas, jėzuitas J. Nepreckis parengė, 174 9m. išleido tuolaikinės Lietuvos žemėlapi, nurodė Lietuvos administracinius suskirstymus, atstumus atžymėjo Lietuvos myliomis. Paaiškinimus įrašė lotynų kalba.

Tas vertingas Lietuvos žemėlapis buvo žinomas senų žemėlapių rinkėjams ar išskirtinoms bibliotekoms. Talkinant Č. Gedgaudui, Vatikane dirbantiems lietuvių mokslininkams prof. kun. Liuimai, prof. kun. Jautuliui padaryti vertimai, aptarimai, viskas Algirdo Gustaičio suredaguota ir 1983 m. pabaigoje viename lape išleido Lietuvos šaulių Sąjunga Tremtyje. Kartografinė retenybė tapo prieinama visiems lietuviams. Žemėlapyje ir aiškinimuose daug nagrinėtino, aptartino. Juo turėtų naudotis mokslininkai, dvasiškija, studentai, visi besidomintieji sena Lietuvos istorija ir jos dokumentacija. Platina leidėjų įgaliotas p. S. Bernatavičius, 1513 South 48th Court, Cicero, Illinois 60650. Rolkeje įvyniotas, pasiūstas JAV ir Kanadoje kainuoja tik septyni amerikoniški doleriai, siunčiant į Europą, Australiją ar Pietų Ameriką aštuoni amerikoniški doleriai.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepti į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel: (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

INCOME TAX SERVICE

• FEDERAL • STATE
• MUNICIPAL

VINCAS URBAITIS

pasiruošęs Jums patarnauti ir formas užpildyti. Pagal susitarimą — skambinkite tel. 442-9091.

(7-14)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED PHYSICAL THERAPISTS

To work and live in a small congenial community and new modern 92 bed Regional Hospital. Must have current Oklahoma License. Hospital provides good pay, benefits, retirement. Great working conditions. Apply call or send resume: To ADMINISTRATOR

CUSHING REGIONAL HOSPITAL

P. O. BOX 1409
1027 E. CHERRY ST.
CUSHING, OKLAHOMA 74023

(7-18)

Simon Travel
nauju pavadinimu

AUDRA Travel

kviečia keliauti kartu

10 DIENŲ LIETUVOJE

Gegužės 15

Rugsėjo 4

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Gegužės 21

Liepos 4

Rugpjūčio 9

Gegužės 29

Liepos 12

Spalio 2

Birželio 27

Liepos 26

Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS

Gegužės 21

Rugsėjo 10

Liepos 10

Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis. Kelionės lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus išskvietimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:

1576 Bloor St.W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119

486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS

ALGIS MATAS

DALIA ŠIRVAITIS

PETRAS MATAS

ANTANAS KALVAITIS

PATRICIA SAJOVEC

JONAS DUNDURAS

HOWARD TURNER — Attorney

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

QUALITY CONTROL SUPERVISOR

2-5 years exp. with high volume consumer oriented product. Mechanical/electric product, gasoline engine is ideal. 2-5 years in quality control supervision or production supervision. Good communication skills both written and oral. Good basic knowledge of QC/QA procedures. Thoroughly familiar with basic inspection techniques. Send resume and salary requirements to:

PERSONNEL MANAGER

BEAIRD-POULAN

Weed Eater Division—Emerson Electric Co.

#1 Poulan Dr.

Nashville, Ar. 71852

EOE M/F

(4-10)

• **HENRIKAS MACIJAUŠKAS**, Dirvos rinkėjas, sunkiai susirgęs, paguldytas Hillcrest ligoninėje. Linkime jam greitai pasveikti.

• **KAZIMIERAS MAŽONAS**, provizorius, kurio atsiminimai buvo spausdinami Dirvoje, artėja prie šimto metų amžiaus. Tačiau, ir leisdamas pensininko dienas, jis atidžiai seka lietuvišką gyvenimą ir spaudą. Atnaujinamas Dirvos prenumeratą pridėjo \$33 auką. Nuširdus ačiū.

• **HARMONIJA**, New Yorko muzikinis vienetas, gegužės 12 d., ateitininkų šeimos šventės metu, Clevelande duos koncertą.

ONE LOT FOR SALE

Shawnee of East 185 St., near Lithuanian Club, 50 yrd front to build 2 family or one. Facilities payment. Information - call Frank 481-5742. (11-13)

CLEVELANDO PARENGIMAI

• **KOVO 25 D.** — Kaziuko mugė, Dievo Motinos parapijos salėje. Rengia Neringos, Klaidos ir Pilėnų tuntai.

• **BALAND. 1 D.**, 12 val. šv. Jurgio parapijos salėje Tikičios Lietuvos ir Lietuvos kalinių popietė.

• **BALANDŽIO 8 D.** 4 val. popiet sol. Aldonos Stempužienės koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia: Dievo Motinos parapija.

• **BALANDŽIO 15 D.** 4 v. p. p. JAV LB CLEVELANDO apylinkės metinis susirinkimas.

• **BALANDŽIO 15 D.** Šv. Jurgio parapijos salėje Clevelando skautininkių draugovė rengia Reginos Abromaitienės dailės darbų parodą.

• **BALANDŽIO 22 d.**, 6 val. rytą Prisikėlimo mišios ir po jų šv. Jurgio parapijos salėje Prisikėlimo agapė.

Šv. Jurgio lietuvių parapija Clevelande praeitą sekmadienį, kovo 4 d., iškilmingai paminėjo šv. Kazimierą. Nuotraukoje programos atlikėjai: D. Blynaitė, K. Civinskas, kun. J. Bacevičius, A. Balašaitienė, A. Kasiulaitis ir R. Minkūnas. J. Velykio nuotr.

• **BALANDŽIO 29 D.**, 12 val. šv. Jurgio parapijos salėje šv. Jurgio šventė ir metiniai padėkos pietūs — Velykų stalas.

• **GEGUŽĖS 5 D.** Grandinės balius Slovėnų auditorijoje.

• **GEGUŽĖS 6 D.** — Šv. Jurgio iškilminga sueiga, Clevelando Lietuvių Namuose. Rengia Pilėnų tuntas.

• **GEGUŽĖS 12-13 DIENOMIS** Clevelando Ateitininkijos tradicinė-metinė šeimos šventė, Dievo Motinos parapijos patalpose.

• **GEGUŽĖS 19-20** vyr. skaučių Židinio parengimas.

• **GEGUŽĖS 20 D.** 11:30 val. rytą šv. Jurgio salėje metinis parapijos susirinkimas ir tarybos narių rinkimai.

• **GEGUŽĖS 26-27 D.** Clevelande Lietuvių Namuose Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimas, banketas ir Vilties draugijos narių suvažiavimas.

• **BIRŽELIO 2 D.** Abiturientų balius. Ruošia LB Oh. Apygarda.

• **BIRŽELIO 2** — Šv. Kazimiero Lit. mokyklos linksma-vakaris.

• **BIRŽELIO 3** — Šv. Kazimiero Lit. mokyklos mokslo metų užbaigimas.

• **BIRŽELIO 10 D.** 11:30 val. priešpiet spaudos atgavimo 80 m. sukakties minėjimas Šv. Jurgio parapijos salėje.

• **BIRŽELIO 17 D.** Birželio minėjimas. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, Latvių Sąjunga ir Estų Taryba.

• **BIRŽELIO 24 D.** Onos Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių recitalis.

• **LIEPOS 1 D.** sekmadienį, 2 val. p. p. VII Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių šokių šventė Kolizijoje, Richfield, Ohio.

Banketas 7 val. vak. Stouffer's Inn on the Square.

• **LIEPOS 29 D.** Žalgirio šaulių kuopos tradicinė gegužinė spaudai paremti.

• **RUGPIŪČIO 12 D.** SLA 136 kuopos gegužinė Gaižučio sodyboje.

• **RUGPIŪČIO 24-26 D.** D. — Neringos ir Pilėnų tuntų savaitgalio stovykla, Camp Wandlee, Pelee Island, Ontario

• **RUGSĖJO 9 D.** Šilinės šventė. 10:30 val. šv. Jurgio bažnyčioje iškilmingos šv. mišios, procesija į Marijos gro-tą ir Tautos šventės paminėjimas.

• **RUGSĖJO 15-16 DIENOMIS** A. Totoraitienės meno darbų paroda.

• **RUGSĖJO 22 D.** Vasarą palydint Neringos skaučių tundo balius.

• **RUGSĖJO 29 d.** 6:30 val. vak. šv. Jurgio parapijos metinis balius ir šokiai parapijos salėje.

• **SPALIO 6 D.** Žalgirio šaulių kuopos rudens parengimas Lietuvių namuose.

• **SPALIO 6-7 d.** šv. Jurgio parapijos Eucharistinės pamaldos (40 val. atlydai).

• **SPALIO 14 D.** Tėvynės Garsų radijo 35 metų sukaktis.

• **SPALIO 20 D.** Balso 40 metų minėjimas-balius Lietuvių Namuose. Rengia Balso Clevelando skyrius.

• **Lapkričio 3-4 D.** L.S.S. Skautininkių skyriaus suvažiavimas.

• **LAPKRIČIO 10 D.** Vaidilos teatro premjera — A. Landsbergo "Onos veidas".

• **LAPKRIČIO 11 D.** 11:30 val. priešpiet parapijos salėje tradicinis šv. Jurgio parapijos festivalis. Pabaiga 4 val. popiet.

• **LAPKRIČIO 17 D.** Kariuomenės šventės minėjimas, Lietuvių salėje. Rengia L.K. V.S. "Ramovė".

• **LAPKRIČIO 17-18 D.** Dainavos stovyklai remti parengimas-paroda.

• **GRUODŽIO 24 D.**, pirmadienį, 9:30 val. vak. šv. Jurgio parapijos bendros Kūčios parapijos salėje.

1985

• **KOVO 9-10 D.** Čiurlionio ansamblio 45 metų sukaktis. Akademija-koncertas.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

PACKAGES TO POLAND

Only 50¢ per pound.

NO weight limits

Shipments every week.

Largest dealer in Ohio.

Since 1967

POLISH IMPORT CENTER

6301 Fleet Ave.

429-1010

Superior Savings ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,

šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

DIRVA

DIRVOS praeito numerio pirmame puslapyje įdėta nuotrauka, iš audienijos pas Sv. Tėvą, parūpino Gražina Kudukienė, atvežusi iš Romos ir naktį, tiesiog iš aerodromo, pristačiusi Dirvai, kad būtų galima panaudoti sekantį rytą spausdinamoje Dirvoje.

• E. JONUŠIENĖ, Omaha, kultūros rėmėja, kasmet skirianti stipendiją muziką studijuojantiems, atnaujindama Dirvos prenumeratą pridėjo \$50 auką. Ačiū!

• KUN. EDV. STATKUS, Grand Rapids, Mi., atnaujindamas prenumeratą pridėjo \$33 auką Dirvai. Ačiū.

• V. MAZEIKIENĖ, Lake Zurich, atnaujindama prenumeratą, pridėjo \$25 auką. Ačiū!

• D. VENCLAUSKAITE, Wolcott, atnaujindama prenumeratą pridėjo \$20 auką. Ačiū!

• DANUTĖ GUDAVICIUTĖ, 87 m. amžiaus, kovo 4 d. mirė New Yorke, nepalikusi giminių.

PRASYMAI LIETUVIŲ FONDUI

Lietuvių Fondo vadovybė praneša, kad visi prašymai lietuviybės darbų vykdymui paremti bei studentų stipendijoms turi būti pristatyti ne vėliau š.m. balandžio 15 d. į Lietuvių Fondo būstinę, 3001 West 59th Street, Chicago, IL 60629.

Lietuvių Fondo būstinėje galima asmeniškai išgyti, arba bus pasiūsta kiekvienam

prašančiam, specialią Lietuvių Fondo Pelno Skirstymo Komisijos formą, kurioje yra prašoma smulkesnių žinių apie vykdomą darbą, apie finansinių reikalingumą ir laikotarpį, kuris bus reikalingas to darbo realizavimui.

Nuo balandžio 15 d. iki gegužės 31 d., visi Lietuvių Fondui paduoti prašymai bus analizuojami Pelno Skirstymo Komisijos narių ir pakviestų specialistų.

Nuo birželio 1 d. iki 15 d. bus daromi sprendimai dėl tų prašymų ir po to, LF tarybai patvirtinus, Lietuvių Fondo valdyba vykdys piniginius išmokėjimus.

Visi LF paskirstymai vyks anksti pavasarį, kad tokiu būdu lietuviybės darbų vykdytojais žinotų, kokia finansinė parama galima jų darbams šiais metais.

VADOVŲ KURSAI

Jaunųjų Ateitininkų Sąjungos vasaros stovyklos vadovų kursai įvyks balandžio 7 d. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare Ateitininkų namuose, Lemont, Ill. Vyresnieji moksleiviai, kurie iki liepos jau bus sulaukę 16 metų amžiaus, ir studentai ateitininkai kviečiami šiuose kursuose dalyvauti. Michigano valstybės įstatymas reikalauja, kad kiekvienas vadovas, noris vadovauti stovyklai Dainavoje, būtų sulaukęs 16 metų amžiaus ir perėjęs pasiruošimo kursą.

Kursams vadovauja Laima Salčiuvienė, Marytė Gaižutienė ir Ramunė Račkauskienė. Norį vadovauti stovyklai ir dalyvauti parengiamuosiuose kursuose, iki kovo 31 d. privalo užsiregistruoti sekančiu adresu:

resu: Ramunė Račkauskienė, 10425 s. Kenton, Oak Lawn, Ill. 60453. Registracijos lape pažymėkit vardą, adresą, telefoną, amžių ir ypatingus patraukimus kokioje srityje - pav. sporte, mene, gamtos mokslui ir pan. Registracijos mokestis 10 dol. Užsiregistravusiems bus išsiųsta medžiaga, kurią reikės perskaityti prieš atvykstant į kursus.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

P. Mitalas, Jacksonville 8.00
P. Butkus, St. Petersburg 3.00
A. Garmus, Juno Isles 8.00
N. Gabienė, Brooklyn 10.00
J. Činkus, Downers Grove 3.00
V. Čepas, Lauderdale 5.00
Ed. Drukteinis, Baton Rouge 10.00
B. Briedis, Chicago 3.00
LB Worcesterio apyl. valdyba 25.00
D. Dzikiene, Hartford 10.00
E. J. Čapai, Willoughby Hills 100.00
A. Rimydis, Woodhaven 3.00
V. Zdanys, Wethersfield 8.00
B. Vembre, Rochester 5.00
E. Meilus, Shrewsbury 10.00
J. Bružas, Cleveland 8.00
J. Saladžius, Chicago 10.00
J. Liaukus, St. Petersburg 3.00
P. Grigonis, Cleveland 3.00
D. Venclauskaitė, Wolcott 20.00
LMF Waterburio skyrius 20.00
K. Žukauskas, Sunny Hills 13.00
V. Stankus, Evergreen 3.00
A. Koncius, Tampa 3.00
Br. Balčiūnienė, Bolivar 8.00
J. Bevins, Sarasota 3.00
J. Taoras, St. Petersburg 5.00
A. Daugirdas, Willowick 5.00
V. Paulionis, Chicago 8.00
S. Vilinskas, Windsor 8.00
V. Mažeikienė, Lake Zurich 25.00
J. Kizlaitis, Long Beach 5.00
A. Šetikas, St. Catharines 3.00
St. Virpša, St. Catharines 3.00
S. Mankus, Chicago 8.00
Dr. V. Apynys, Clinton 3.00
Dr. E. Jarašūnas, Santa Monica 13.00
A. Dirgėla, Chicago 3.00
N. Gintalas, Baltimore 8.00
P. Petrušaitis, Racine 10.00
D. Alseikienė, Los Angeles 3.00
Dr. A. Lipskis, Key Biscayne 3.00
V. Janulis, Cicero 3.00
K. Mažonas, Parma 33.00
Z. Case, Sacramento 8.00
M. R. Kuhlmann, Tapey 10.00

J. Pilkauskienė, Hamilton 12.00
T. Butkus, Sarnia 8.00
D. Januta, Sausalito 20.00
A. Kuolas, Miami Beach 10.00
M. Vilutis, Beverly Shores 13.00
F. Navickas, Cleveland 5.00
A. Penkauskienė, Cleve. 3.00
V. Kažemėkaitis, Racine 6.00
V. Rugienius, Livonia 3.00
Kun. E. Statkus, Grand Rapids 33.00
Dr. E. Jansonas, Osterville 8.00
E. Augustaitis, Ormond Beach 3.00
P. Račkauskas, Dorchester 3.00
S. P. Shalna, Cambridge 3.00
E. Jonušienė, Omaha 50.00
Br. Žemaitis, Worcester 3.00
B. Stundžia, Weston 10.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

GRAIKŲ SOCIALISTŲ AIMANOS BE PAGRINDO

Žymus šveicarų dienraštis "Neue Zuercher Zeitung" vasario 17 d. numeryje paskelbė Berne gyvenančio mūsų tautiečio Dr. A. Geručio laišką redakcijai. Laiškas parašytas ryšium su laikraščio bendradarbio Atėnuose korespondencija, kurioje perteikiami Graikijos vyriausybės narių nusiskundimai dėl užsienio (atsieit vakarų, ypač amerikiečių) tariamo kultūros skverbimosi į tą kraštą. Socialistinis ministras pirmininkas Papandreu ir jo kultūros ministre dažnai aimanuoja apie vakarų "kultūrinį imperializmą" Graikijoje.

Ryšium su tomis aimanomis Dr. Gerutis parašė redakcijai laišką, kuriame nurodė į Maskvos atkakliai vykdomą rusiškojo kultūrio imperializmo politiką Sovietijoje nerusiškų tautų atžvilgiu. Laiško turinys toks:

"Neue Zuercher Zeitung" Atėnų bendradarbio korespondencija apie "užsienio kultūros invaziją" ir pavojų paversti Graikiją (svetimos) "kultūros kolonija", kuri veda prie "tautinio identiteto praradimo" ir cementuoja "politinę, socialinę ir ūkinę priklausomybę",

paskatino mane atkreipti skaitytojų dėmesį į nerusiškų tautų padėtį Sovietų Sąjungoje. Sovietų Sąjungos nerusiškos tautos jau dešimtmečiais yra pasidariusios Maskvos agresyviausio kultūros imperializmo aukos. Svetimos tautos rusinamos visomis priemonėmis, rusų kalbos — "genialaus Lenino kalbos" — liaupsinimas dažnai įgauna juokingai perdėtų formų. Nerusiškos respublikos numuskdintos tikra žodžio prasme iki Maskvos kultūrinių kolonijų, priklausomybė nuo Maskvos politiniu, socialiniu ir ekonominiu požiūriais yra absoliutinė. Taip atrodo būklė ne kapitalistiniame, o krašte, kur viešpatauja "realinis socializmas"

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ŽENONUI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 461-3500.

ELECTRICIANS

Expanding Grand Prairie Plant has immediate openings for experienced ELECTRICIANS. Working knowledge of AC and DC Motor and Controls necessary. SCR Drive up to 400 Horsepower a plus. 5 years industrial experience. Up to \$25,000 per year including overtime. Non smokers only. Apply or call:

POLY AMERICA

2000 W. MARSHALL
GRAND PRAIRIE, TX. 75051
214-647-4374
EOE, M/F

(7-13)

REGISTERED PHYSICAL THERAPISTS

Staff position with private non-profit comprehensive out patient rehab center. Wide variety of patients. Facility located in Lafayette, La. Candidate must be graduate of approved school of Physical Therapy. Licensed or eligible to be licensed by the state of La. Excellent salary and benefits. Qualified applicants send resume to: Mrs. SHIRLEY DICKIE, Executive Director.

SOUTHWEST LOUISIANA REHABILITATION CENTER

P. O. BOX 4923
LAFAYETTE, LA. 70502

(2-11)

A. A.

JUSTINUI MISČIKUI

mirus, žmonai MARIJAI ir dukrai RŪTAI
reiškiame nuoširdžią užuojautą

Bronė Tamošaitienė - Thomas,
dukros Aldona ir Rūta su šeimomis
ir sūnus Vytautas

A. A.

AGR. TADUI TALLAT-KELPŠAI

netikėtai mirus, skausmo ištiktą jo seserį dr.
IRENĄ GIEDRIKINĘ su vyru STASIU ir
kitas gimines nuoširdžiai užjaučiame

Danielius ir Roma
D e g e s i a i